

Consell General de les Valls

Acta Núm. 11/1991

Continuació de la Sessió Tradicional de Sancogesma del dia 15 de maig de 1991- Reunió del 28 de maig de 1991.

El dia 28 de maig de 1991, dimarts, es reuneix a la Casa de la Vall el M.I. Consell General de les Valls en la Continuació de la Sessió Tradicional de Sancogesma, iniciada el dia 15 de maig proppassat. La reunió té com a objecte exclusiu procedir al debat sobre la declaració d'orientació política del Govern, d'acord amb allò que estableix l'article 76 del Reglament de l'Assemblea.

Sota la presidència dels MM.II. Srs. Albert Gelabert Grau i Josep Casal Puigcernal, Síndic General i Sub-Síndic General, respectivament, assisteixen els membres següents:

Per Canillo	Els MM.II. Srs. Climent Palmitjavila Torres, Antoni Casal Mandicó, Jordi Font Cabanes i Miquel Casal Casal.
Per Encamp	Els MM.II. Srs. Roc Rossell Dolcet, Jordi Mas Torres, Isidre Torres Pons i Enric Pujal Areny.
Per Ordino	Els MM.II. Srs. Joan Naudi Ambatlle, Enric Dolsa Font, Joan Martínez Benazet i Josep Ma Armengol Adellach.
Per La Massana	Els MM.II. Srs. Francesc Grau Esplandiú, Josep Garrallà Rosell, Josep Ma Rossell Pons i Xavier Montané Esplandiú.
Per Andorra la Vella	Els MM.II. Srs. Jordi Farràs Forné, Antoni Armengol Vila, Robert Cassany Vila i Josep Anton Ribes Roca.
Per Sant Julià de Lòria	Els MM.II. Srs. Joan Jordi Areny, Josep Cases Baró, Albert Pintat Santolària i Joan Obiols Camillo.
Per Escaldes-Engordany	Els MM.II. Srs. Miquel Aleix Areny, Marcel·lí Albós Riba, Ramon Canut Bové i Xavier Espot Miró.

Assisteix, també, el M.I. Sr. Oscar Ribas Reig, Cap de Govern, acompanyat dels MM.II. Srs. Jaume Bartumeu Cassany, Guillem Benazet Riba, Antoni Armengol Aleix i Ladislau Baró Solà, Consellers Executius.

El M.I. Sr. Síndic General procedeix a comprovar els membres assistents a la reunió i declara oberta la sessió. És un quart d'onze del matí. Indica que, d'acord amb l'ordre del dia

establert, s'inicia el debat sobre l'orientació política del Govern, d'acord amb el que preveu l'article 76 del Reglament del Consell General.

El M.I. Sr. Enric Dolsa demana autorització per fer una proposta d'acord referent als IV Jocs dels Petits Estats d'Europa que han tingut lloc aquesta setmana passada a Andorra.

El M.I. Sr. Síndic General indica que, tot i que és un tema fora de l'ordre del dia, si la Cambra no hi formula cap oposició pot procedir.

El M.I. Sr. Enric Dolsa efectua la manifestació següent:

“Després d'haver presenciat personalment, diria que de forma privilegiada, els importants aconteixements esportius que han tingut lloc en el nostre Principat en aquests darrers dies, voldria fer una anàlisi objectiva de les conseqüències i repercussions altament positives que comportaran per al nostre País els IV Jocs dels Petits Estats d'Europa.

Vull recordar en aquests moments les crítiques que algun sector polític feia, no fa massa temps, en relació a la despeses econòmiques que suposava, a nivell d'infraestructura esportiva, l'organització d'aquests Jocs.

Afortunadament, però, als que creïem que aquelles despeses s'havien de portar a terme, el temps ens ha donat la raó; els que criticaven aquestes inversions, avui ja no poden pensar el mateix, i així ho han demostrat: tothom ha pogut observar com estaven presents a primera fila, repartint salutacions i medalles als assistents i als participants. Espero i vull creure que aquesta actuació ha estat feta per pura convicció i no pas per protagonisme personal.

Per al nostre País, l'organització i celebració de la quarta edició dels Jocs dels Petits Estats d'Europa ha estat un perfecte banc de proves.

La primera conclusió positiva que cal treure'n és el fet que el nostre País compta amb persones d'una gran capacitat organitzativa. Igualment és important destacar que, en aquests moments delicats que estem vivim, s'hagi fet l'esforç necessari de totes les parts per demostrar a tots els països participants i als observadors la nostra voluntat de dependre de nosaltres mateixos.

Una vegada s'han clausurat els IV Jocs dels Petits Estats d'Europa, ens queda la satisfacció d'haver-los organitzat a la perfecció. Més important encara, però, és la circumstància que ens queden unes magnífiques instal·lacions esportives que tots els visitants i participants han coincidit en qualificar d'excel·lents i difícilment millorables. Aquestes instal·lacions, a partir d'ara, podran ésser gaudides per tota la població i podran ésser l'escenari de competicions internacionals d'alt nivell.

La imatge que, a partir d'ara, podem donar del nostre País, és important per atraure visitants d'un més alt poder adquisitiu. No podem, però, desistir i pensar que tot està fet. Crec que sense més dilació hem d'afrontar noves realitzacions per estar degudament posicionats en un lloc privilegiat d'infraestructura esportiva.

El futur d'Andorra està en els serveis. Per la nostra ubicació, a una alçada geogràfica perfecta, podem donar atractius molt interessants en infraestructura esportiva a atletes i practicants de tot el món.

Dit tot això, i en nom propi i del meu company Josep Maria Armengol, formulo la següent proposta d'acord:

Trametre per escrit al President del Comitè Olímpic Andorrà, Sr. Isidre Baró i Cabanes, la felicitació i el reconeixement per part del M.I. Consell General, pel gran treball i sacrifici personal que, durant els dos darrers anys, li ha comportat l'organització dels IV Jocs dels Petits Estats d'Europa.

Dos anys que el Sr. Baró, conjuntament amb la resta de persones components del C.O.A. i dels dirigents de les diferents federacions esportives d'Andorra, de forma totalment desinteressada i voluntària, han fet que el nostre País hagi obtingut el reconeixement internacional amb aquesta perfecta organització dels Jocs.

Igualment, cal felicitar-lo perquè, des del seu càrrec de President del Comitè Olímpic Andorrà, ha estat un perfecte amfitrió, en representació de tots, i amb la seva professionalitat ha permès que personalitats de la rellevància de l'Excel·lentíssim President del Comitè Internacional Olímpic, Sr. Joan Antoni Samaranch, hagin quedat plenament satisfetes de la seva estada entre nosaltres.”

Aquesta proposta és acceptada per unanimitat.

El M.I. Sr. Roc Rossell manifesta que, com que s'ha tingut més temps del que el Reglament preveu per estudiar i reflexionar sobre el document que va trametre el M.I. Sr. Cap de Govern, intentarà fer una reflexió en veu alta del que li sembla, particularment, aquest document, i s'expressa en els termes següents:

“En primer lloc constato, i després ho intentaré aclarir, una disjuntiva entre el que el Sr. Cap de Govern diu i el que el Sr. Cap de Govern fa. Per desacreditar, en la seva posició política, aquesta Cambra, utilitza una terminologia política que jo crec perillosa, i aquesta terminologia es concreta en una irresponsabilitat política que semblaria que tenim alguns Consellers, alhora que, en aquesta Cambra no examinem els documents que ens sotmet el Govern i agafem una postura a la lleugera en coses tan importants com és la Llei del Pressupost. Com, evidentment, jo personalment discrepo, i després em parlarem, el Pressupost, Sr. Cap de Govern, jo personalment l'he examinat, i l'he examinat des del moment en què el va entrar a la Cambra, a finals de l'any 90. Però, per intentar ser una mica sistemàtic, abans d'entrar dins del tema del Pressupost, voldria parlar del pacte de legislatura que el Sr. Cap de Govern ens fa al final del seu discurs. Com he dit al principi, es diu una cosa i se'n fa una altra. He tingut el privilegi, i dic privilegi, de parlar amb el Sr. Cap de Govern i amb altres membres de la minoria d'aquesta Cambra, sobre la possibilitat de trobar una sortida a aquesta situació caòtica i confosa que tenim. S'ha parlat, ben segur, que l'important eren els temes a pactar per desenvolupar dins la legislatura, però, se n'ha parlat sempre d'una forma molt tangencial i poc profunda, que és, crec, per on havíem d'haver començat per poder arribar a un acord. S'ha passat, molt ràpidament, de parlar dels temes possibles de pacte a la composició del Govern. Jo, per la meua part, sempre he manifestat, i així crec que se m'ha entès, que el realment important eren els temes del pacte i, independentment, les persones que el portessin a terme. Però evidentment, en el discurs del Sr. Cap de Govern, això no es diu així, i s'alleva, i també em sento d'alguna manera tocat, que l'important és ocupar unes cadires en el si del Govern i un cert protagonisme personal. Com que no és la meua postura, l'he de denunciar aquí i, evidentment, que cadascun agafi la seva responsabilitat en aquest aspecte. Es parla també del pacte, que s'ha de

fer un pacte obert, públic i no sé quins qualificatius més dóna el Sr. Cap de Govern, com si el pacte de legislatura que haguéssim fet uns senyors de la majoria d'aquesta Cambra fos un pacte del qual d'alguna manera ens n'haguéssim d'averkonyir o d'alguna manera no fos un pacte que no fos públic. Més tard, més tard del que vaig afirmar, suposo que avui en té coneixement l'opinió pública i ella podrà jutjar. El que sí que voldria dir d'aquest pacte de legislatura, és que se'n fa una lectura molt simplista, i voldria recordar al Sr. Cap de Govern que una cosa són els textos i l'altra les possibles interpretacions que es donin. Fer una lectura literal del pacte, evidentment pot portar a ridiculitzar a les persones que van firmar aquell pacte. Però fer una lectura, i intentar, políticament, i dic bé, políticament, interpretar-lo, podria portar a una altra sèrie de conclusions i de reflexions no tant caricaturesques ni tant denigrants per a les persones que el van signar. I dic això, perquè, evidentment, d'un pacte i d'una lectura se'n poden fer vàries lectures polítiques i, sigui quina sigui la que es faci, hi ha el resultat.

Voldria entrar a parlar també del Govern. Ja m'he expressat abans, quan algun ciutadà il.lustrat, que presencia els debats d'aquesta Cambra, va fer una frase que no és ni original ni és la primera vegada que la sento, la famosa "Govern de mossos". Personalment, també, Sr. Cap de Govern, hem viscut una singladura política llarga, ja no sé si fecunda, però coneix exactament el que jo penso sobre el que ha de ser el Govern del Principat, i li vull recordar que, quan el Decret del 1981, les persones que formàvem part d'aquesta Cambra, vàrem fer un forcejament, i dic forcejament perquè d'alguna manera ens vàrem posar en rebel.lia amb el Decret dels Delegats Permanents, per no aplicar el Decret, perquè ja sabíem d'entrada, Sr. Cap de Govern, que era un mini Decret de la "reformeta" i Vostè, jo penso que amb bon encert, va prendre la responsabilitat del primer Govern del Principat amb tot el que això comportava. Evidentment que les postures han canviat, i avui, possiblement, a través del temps, ens hem adonat que el que nosaltres consideràvem mini reforma, encara ha estat menys reforma, i que les postures polítiques dels components d'aquesta Cambra o dels ciutadans del carrer han canviat. Li dic això, perquè voldria justificar, ja ho he dit en un altre lloc i ho vull dir aquí, que l'arribada de la Constitució crec que és un pas molt important per a nosaltres, i que és el resultat d'un fracàs, i dic bé, el resultat d'un fracàs, fracàs que l'hem d'assumir tots plegats, els qui hi han participat i els qui no hi han participat, i que ens augura un nou status, i aquí sí que he de fer potser una reserva, perquè avui sóc molt més optimista, vist com s'han desenvolupat les primeres reunions, del que ho era al principi de la primera reunió. Li dic això, Sr. Cap de Govern, perquè d'alguna manera tampoc puc acceptar que se m'inclogui dins dels quinze Consellers, i suposo que les demés persones tenen la seva paraula a dir, que pensem, que volem un Executiu disminuït, que volem un Govern de mossos, etc. etc. És una reflexió personal que l'havia de fer.

El tercer punt del que voldria parlar és sobre el Pressupost i, com he dit al principi, intentar entendre políticament, perquè no hi va haver debat del Pressupost, i treure'n conseqüències polítiques. Com he dit abans, s'agafa la tàctica, que considero políticament molt perillosa, de tractar-nos d'irresponsables, de persones que ens agafem la tasca de parlamentaris a la lleugera, abans de realment fer-ne una lectura política. La desqualificació per la via de la irresponsabilitat, Sr. Cap de Govern, crec que és molt perillosa i, com a mínim, jo, personalment, no l'esperava de Vostè. Voldria entrar en un altre tipus de consideracions, ja que es parla de política progressista, i abans d'entrar en aquest tipus de consideracions, voldria dir-li que potser seria bo que d'alguna forma molt breu o sintètica, parcial, etc., definíssim el que entenem per política progressista.

Sr. Cap de Govern, jo personalment, entenc que la política progressista és de les persones que d'alguna manera, no es troben bé, o veuen mancances en el seu entorn polític i social, i això els fa que posin en tela de judici tota una sèrie d'estructures que governen, ordenen, clarifiquen i, finalment, estructurin la vida social i política d'un poble. Ser progressista, Sr. Cap de Govern, és en aquest sentit que jo ho entenc, i llavors, com a conseqüència immediata, vol dir que la persona que se sent progressista, d'alguna manera, i aquí hi han diferents modalitats segons el temperament de cadascú, ha d'intentar avançar per canviar l'estructura o els destorbs que impossibiliten la plenitud del que un creu, tant físicament com mental. Això comporta una sèrie de conseqüències, i malgrat les diferents sensibilitats que puguin estar reflectides dins del seu Govern, a mi em sembla que, i Vostè ho matisa després, la seva política és una mica progressista, matisa el progressisme. Això, Sr. Cap de Govern, per posar-li exemples pràctics, i per no anar-nos'en per les branques, jo li podria dir que una política progressista, d'alguna manera s'articula amb la Llei del Pressupost, i en vàries parts, tan en el capítol d'ingressos, com en el capítol de despeses. Penso que era un moment, i això és una de les raons bàsiques del perquè jo no vaig aprovar el Pressupost, era el moment adequat per realment fer la reforma tributària o endegar el Projecte de Reforma Tributària, i que d'una manera parcial estès reflectit en el Pressupost de l'any 91. Això, Sr. Cap de Govern, jo no ho vaig veure en lloc, perquè realment, els poders diguem-ne econòmics del País, d'alguna manera van seguint tenint els seus privilegis, cosa que penso que en aquest moment era l'hora de concertar i clarificar aquestes posicions. Quan parlo de política tributària, i aquí no intentaré pas fer demagogia ni estendre'm més del suficient, voldria dir que, per exemple, hi ha figures tributàries molt fàcils d'imposar, com poden ser les plusvàlues, com poden ser les activitats econòmiques, i parlava abans dels oligopolis i de les forces econòmiques del País, sobre les transmissions patrimonials, etc. etc. i d'aquesta manera, potser quelcom del que ens venim tots queixant, com pot ser l'especulació urbanística del nostre País, hagués pogut tenir d'alguna manera, un marc i una referència. També li voldria dir, Sr. Cap de Govern, que quan he analitzat amb atenció els Projectes de Llei d'Associacions Sindicals i Polítiques, també m'he quedat una mica astorat per la filosofia que fa servir el Govern. I li diré, perquè penso que, al cap i a la fi, tant un tipus d'associacions sindicals com partits polítics no han de divergir massa del marc cultural i sociològic en el que estem enclavats dins d'Europa. La peculiar adaptació, que Vostès diuen, a l'estructura andorrana, els descafeïna i de fet deixa un poder discrecional en mans de l'autoritat, en aquest cas, del Govern, que els hi treu tota viabilitat per poder portar a terme el seu contingut. Un altre aspecte, Sr. Cap de Govern, ja que parlem de progressisme, parlem d'Agricultura. Jo em vaig esperar, quan vaig veure que d'alguna manera entrava la poesia dins de l'Agricultura, perquè la poesia, com Vostès saben, és una arma que mou esperits, revoluciona les ments i d'alguna manera impulsa una certa vitalitat nova. Però, evidentment, coses que han estat demostrades aquí, en aquesta Cambra, per persones que pensen segurament com jo, els famosos pactes entre productors i fabricants de tabac, això també està al bagul dels records, etc. etc. etc.. Parlem de Serveis Públics. Vostès han presentat, i crec que és la culminació també d'un treball de fa molts anys, si no recordo malament dels anys 60, el famós túnel d'Envalira. Aquí he de dir que, si no he perdut o s'ha extraviat algun recull documental sobre el túnel d'Envalira, penso que és un estudi parcial, perquè a part del sistema de concessió administrativa, que és el que jo he examinat, i he vist reflectit en el document, hi ha altres sistemes que, almenys, penso que hipotequen menys el futur del nostre País.

Sr. Cap de Govern, jo amb el meu breu parlament, amb la meva reflexió pública, voldria que quedessin ben clares dues coses: la primera d'elles, és que no estic fent política personalista, ni de pactes personals, ni altres baralles que algú podria interpretar i que d'alguna manera es veuen reflectides en el document que Vostè va sotmetre al Consell General. Per una altra part, Sr. Cap de Govern, també li he de dir que, a nivell particular, m'honora la seva amistat, però políticament, Sr. Cap de Govern, estic molt lluny de veure els problemes que té el nostre País de la forma en què els veu Vostè”.

El M.I. Sr. Josep Cases diu que després de la brillant exposició que ha fet el M.I. Sr. Roc Rossell, poca cosa li queda a dir; simplement, demanar al M.I. Sr. Cap de Govern per un tema que li preocupa i que no té clar. Concretament, vol saber si ell li pot explicar si té alguna cosa a veure o no el fet que, després de l'oferiment de pacte que, com a M.I. Sr. Cap de Govern, va fer en la darrera sessió del Consell General, els membres de la minoria desautoritzessin una votació del propi Consell General.

El M.I. Sr. Cap de Govern diu que no ha entès la pregunta i demana al M.I. Sr. Josep Cases si la pot tornar a repetir.

El M.I. Sr. Josep Cases repeteix que no va comprendre que a l'últim Consell General el M.I. Sr. Cap de Govern oferís un pacte -al qual el Govern hi té tot el dret-, i que, acte seguit, hi hagués una constància en acta de la minoria declarant nul un acte del Consell General, com era una votació. El M.I. Sr. Josep Cases qualifica aquest fet d'incongruència i pensa que, potser, no és el M.I. Sr. Cap de Govern qui li ho ha de contestar sinó els Consellers de la minoria.

El M.I. Sr. Cap de Govern contesta dient que el Govern no pot respondre d'una actitud d'una part dels membres d'aquesta Assemblea. Creu que l'explicació, en aquest cas, no s'ha de demanar al Govern sinó als qui la van tenir.

El M.I. Sr. Albert Pintat diu que vol efectuar una declaració i que consti en l'acta perquè havent tingut l'immerescut privilegi de ser nominalment citat dues vegades en el discurs d'orientació política del M.I. Sr. Cap de Govern del proppassat 15 de maig, li escau fer l'aclariment següent:

“Al Sr. Cap de Govern li ha semblat útil per als seus objectius, ridiculitzar el contingut del pacte ofert el passat 23 d'abril; ja que el caricaturitza amb l'etiqueta de tecnòcrata o amb la “gracieta” que desitjaria un govern de masovers i mossos. La intenció és ben evident: avergonyir al seu proposador.

No puc amagar que m'incomoda la seva frivolitat en no voler creure la sinceritat que contenia l'oferiment.

La fórmula era bona, car era la via per a superar el bloqueig actual. La paraula clau no eren els tècnics neutres. L'essència de l'oferiment era constituir un govern de síntesi, atesa l'evident presència de dues forces, pràcticament equivalents, simètricament entossudides en no fer cap concessió. Un nou Govern presidit per l'actual Cap de Govern, i això ja és, evidentment, una concessió determinant. Un nou gabinet constituït per polítics neutres, és a dir, que no militessin en cap dels dos grups avui irreconciliablement oposats. Però tement el conegut partidisme i electoralisme dels seus socis en aquesta trista i dissortada legislatura, vaig donar també una darrera solució: una executiva de tècnics neutres, per aplicar el pacte sota la direcció política del Cap de

Govern i el recolzament de la totalitat de la Cambra, fins i tant no arribés el referèndum de la Constitució.

És barroer fer d'aquesta mesura excepcional, la nostra aspiració institucional. Quant interès en esborrar el contingut de l'oferiment! L'essència d'un pacte era això: les dues parts feien un pas enrera i entrava un nou equip de síntesi que recollís les aportacions dels dos grups, superant el bloqueig i la confrontació actual.

Llàstima que no m'hagi ni concedit el benefici de la bona fe en examinar aquesta proposta propiciada pels Consellers de Sant Julià i subscrita pels Consellers de la majoria. Sota aquest aparent simplisme que Vostè tracta de vendre a l'opinió pública ridiculitzant-lo, vulgui creure que es tracta d'una formulació resultant d'una anàlisi profunda de la present situació, que és molt greu. Sobretot des de que els seus socis de la legislatura han declarat nuls i il·legals els actes del Sr. Síndic, i els resultats d'una votació a la que ells participaren. El bloqueig actual és el resultat de l'estil de confrontació permanent que ha estat la constant des de l'inici de la present legislatura.

Cita Vostè la memòria del Consell General del 78 votada per unanimitat. Vostè hauria de saber que sempre l'hem recolzada ja que, de sempre i sense excepció, el camí pel nostre complet autogovern passa per reforçar constantment els poders del Consell General i del Govern que d'ell es deriva.

La ben esquifida modernització institucional que ens aportà el decret de gener del 81, tal com va declarar el meu company Roc Rossell, fruit en part, no oblidem, de la pressa d'alguns per ostentar càrrecs, tampoc serveix com a exemple.

S'ha d'acceptar el constrenyiment fonamental resultant d'un executiu que és derivat del parlament. I els redactors de la memòria del 78 ja ho havien anticipat, ja que com alternativa a la democràcia parlamentària actual, parlen de l'elecció del cap de l'executiu per sufragi universal.

No ens desqualifiqui amb tanta lleugeresa. Recordi que portem un mandat recollit per sufragi universal.

Per acabar només manifestar-li que no em sento gens avergonyit d'haver propiciat aital oferiment de pacte nacional, ni trobo ridícul el seu contingut. I no descarto l'esperança que algun dia ens entengui. Mentre tant li prego vulgui admetre, com una de les tesis a respectar, que els Consellers Generals per Sant Julià de Lòria ens considerem engatjats des del primer dia en la lluita per modernitzar i racionalitzar el país. Res ni ningú l'autoritza a processar-nos, jutjar-nos i sentenciar-nos com a involucionistes, que voldriem frustrar les aspiracions de modernització.

Com deia Plató -ja que estem en una època de gran citació filosòfica-, el millor dels deixebles de Sòcrates, en la seva obra "La República": La virtut no té amo."

El M.I. Sr. Enric Pujal diu que, com que ha tingut el privilegi, a l'igual que el M.I. Sr. Albert Pintat, de ser citat per dues vegades en el discurs d'orientació política, o de desorientació política, del M.I. Sr. Cap de Govern -privilegi del qual, voluntàriament, afirma que se n'hagués passat-, voldria fer una constància en acta, que es referirà, naturalment, a aquest tema, i que diu el següent:

"Per les al·lusions directes i personals que el Cap de Govern fa en el seu discurs d'orientació política, així com a altres manifestacions seves o de membres del seu

Executiu, fins i tot en programes de televisió o a través dels mitjans de comunicació, a diferents intervencions meves, em veig en l'obligació de replicar manifestant que les seves apreciacions, a més de totalment irreals, subjectives i fora de lloc, no responen a la realitat i, a més, pel que es veu, no van escoltar degudament o no van volen entendre la meva constància en acta en el moment de la no aprovació del Projecte de Llei del Pressupost.

Personalment, vaig manifestar una sèrie de raons dels motius pels quals no es va aprovar el Projecte de Llei de Pressupost. Aquestes causes, que responen al criteri del grup majoritari d'aquesta Cambra, són el resultat d'una reflexió, d'una anàlisi del Projecte de Llei del Pressupost, que tots els Consellers Generals del grup majoritari coneixem per haver-lo estudiat detingudament.

Dir ara o pretendre fer veure que aquest grup majoritari no aprovà el projecte de pressupost, únicament com a actitud per fer pressió, és transgredir les regles del joc parlamentari i mancar a la realitat dels fets; és, també, un acte d'orgull, al pretendre situacions com les que s'indiquen en el discurs programa.

Malgrat el que diu, Sr. Cap de Govern, els Consellers Generals som conscients de quina és la nostra tasca i com l'hem d'executar, i aquí, en aquesta Cambra, ningú no ha fet "un cop de força institucional al marge dels textos legals". L'aprovació o no del Projecte de Pressupost del Govern depèn exclusivament del Consell General, que, per això, té el control sobre l'Executiu. Ningú no ha actuat "al marge dels textos legals", sinó que s'ha actuat d'acord amb el procediment vigent i en aplicació de les prerrogatives que aquesta Cambra té sobre l'Executiu.

Faria bé el Sr. Cap de Govern de deixar d'escoltar certs cants de sirenes que l'influencien negativament, tocar més de peus a terra, veure les coses tal com són i abandonar aquestes constants acusacions contra els que no pensen com ell. Estem en una pluralitat -això és la democràcia- i el Cap de Govern no té a les seves mans la veritat absoluta. Si algú està forçant la situació és precisament el Cap de Govern en no voler acceptar que la majoria d'aquesta Cambra li ha retirat la confiança."

El M.I. Sr. Josep Ma Rossell diu que vol contestar, d'alguna forma, el discurs d'orientació política que va efectuar el M.I. Sr. Cap de Govern i efectua la manifestació següent:

"Contestant, d'alguna forma, al discurs d'orientació política que va efectuar el M.I. Cap de Govern, dins del seu discurs, i sobretot a la pàgina 10, em fa una referència a nivell personal, sobretot quan diu que vaig sol·licitar la seva dimissió reiteradament i que li manifestava que era molt dur el fet de presentar o de prendre aquesta decisió. Dins del context d'aquesta manifestació que va efectuar el Sr. Cap de Govern, va fer una sèrie de citacions, de les quals, una d'elles en relació a un membre que havia format part d'aquesta M.I. Assemblea, i que actualment no es troba aquí entre nosaltres, malauradament. Però una de les cites que evidentment, em van sorprendre, i que m'han fet reflexionar i inclús he volgut il·lustrar-me sobre aquesta situació, va ser la dimissió que va presentar el Sr. Cap de Govern l'any 1984. Bé, en l'acta del M.I. Consell General, en la seva Sessió Extraordinària del dia 4 de maig, el punt únic era la presa de coneixement de la dimissió presentada pel Sr. Cap de Govern i l'adopció de les mesures que s'esqueien. Analitzant aquesta situació, veig clarament, en la lletra que el Sr. Cap de Govern va adreçar al Sr. Síndic General, i no voldria llegir-la tota per no cansar a l'Assemblea, però sí que el que realment m'ha atret l'atenció o he vist que tenia una

significació de caràcter especial, era una frase. Jo no voldria que se m'interpretés malament ni que se'm digués que vull treure les frases del que realment és el context i la raó que potser realment va fonamentar al Sr. Cap de Govern a prendre aquella decisió. Però bé, en la situació actual en què ens trobem, amb la crisi institucional que tenim actualment al País, sobre tot en el si d'aquesta Cambra, i entre el M.I. Consell General i el M.I. Govern, la frase que realment m'ha atret o m'ha significat quelcom, va ser la següent, que diu, "les manifestacions implícites i explícites en el sentit que el Govern d'Andorra no ha d'homologar-se com un altre Govern de qualsevol país, sinó més aviat construir-se o actuar com un Executiu del M.I. Consell General". Evidentment, les raons d'aquella dimissió, no les pot conèixer ningú millor que el propi Sr. Cap de Govern. En aquella època potser la situació era diferent de l'actual però, en aquells moments, ja existia possiblement una crisi institucional com la que potser existeix en aquests moments, però això ha canviat. És a dir en aquell moment, la crisi, si ho entenc d'alguna manera, estava fonamentada, o hi havia problemes de competències, entre el propi Govern, una Institució que s'havia creat feia poc temps, i d'altres Institucions. Actualment, la situació ha canviat, i dic que ha canviat per una senzilla raó, perquè ens trobem amb què la crisi és entre les mateixes pròpies Institucions del País. Aleshores, això m'ha fet reflexionar i d'alguna forma m'ha preocupat. Considero que amb el procés constituent que hem acabat d'endegar en el si del Consell General, una crisi d'aquestes característiques és realment preocupant. He volgut fer aquesta cita perquè d'alguna forma, quedava clara que la posició del Cap de Govern en aquells moments, era una crisi entre potser el Govern i d'altres Institucions. En l'actualitat ens trobem que la crisi la tenim aquí al M.I. Consell General. D'alguna forma i en l'últim paràgraf en el qual el Sr. Cap de Govern em fa al·lusió, manifesta, o em dona el consell, que és més dur ostentar el càrrec amb dignitat que no pas dimitir del mateix. Jo li voldria fer la següent reflexió, Sr. Cap de Govern, penso que no és qüestió de dignitat, sinó més aviat és una qüestió de legitimitat. Vostè, a l'any 1984, ostentava la majoria del Consell General, va dimitir i les seves raons va tenir; en canvi actualment, Vostè no gaudeix de la confiança del Consell General, i malgrat això, continua ostentant el càrrec de Cap de Govern. Fa, evidentment, matisacions referents a què actualment estem en un esclatament progressiu de la crisi institucional. Jo li voldria fer aquesta reflexió, i dir-li, si actualment Vostè no es troba legitimat en el sentit que no gaudeix de la confiança del Consell General, com és que encara no ha presentat la dimissió?"

Acte seguit, el M.I. Sr. Miquel Aleix intervé per manifestar el següent:

"Aquí, avui, s'ha dit que aquesta legislatura era trista i dissortada. Permeti'm discrepar totalment d'aquesta afirmació. Jo penso que és una legislatura rica i important, ja que estem constituïts pràcticament des de fa temps en aquesta legislatura com un Consell Constituent i un Consell que per unanimitat va demanar l'obertura d'un procés constituent i en el qual estem treballant; per tant, a la meua manera de veure, i penso que a la manera de veure de qualsevol ciutadà, difícilment se'ns pot dir que sigui una legislatura trista i dissortada. Penso tot el contrari, que és rica i important. Una altra matisació que volia fer, i no per justificar un acte que s'ha dit que no ha estat madurat, sospesat i analitzat, que és la consideració d'un vot del Consell com a nul, sinó que crec que per clarificar i per puntualitzar la temàtica -que hi podem anar entrant posteriorment- voldria posar una pregunta: és que quan tots Vostès -i jo m'hi incloc dins-, presents en aquesta sala, van jurar a l'inici de la Legislatura complir i fer complir les

Lleis escrites i no escrites, consideren aquest Reglament del Consell General, aquí, con una Llei escrita, la qual volem fer complir? És una pregunta que poso.”

El M.I. Sr. Enric Dolsa, al seu torn, demana la paraula i s'expressa en els termes següents:

“Voldria parlar una mica del discurs d'orientació política del Sr. Cap de Govern, analitzant varis punts del seu contingut. El primer, i que m'afecta directament com a President de la Comissió legislativa de Serveis Públics, és el tema del Túnel d'Envalira, el qual, personalment, crec totalment necessari, i diria que urgentíssim portar-lo endavant i que, demagògicament, ahir vaig sentir, i no al discurs d'orientació política, sinó a la televisió, que ara ens recau, o ens volen fer recaure la responsabilitat, semblaria ser, del retardament d'aquest projecte. Sr. Cap de Govern, li voldria comentar que, el que és el Projecte pròpiament dit, no soc jo qui l'ha de discutir, perquè evidentment és un tema totalment tècnic, però la solució que s'ha proposat, no vull dir que sigui descabellada i s'hagi de descartar automàticament, que és una concessió a cinquanta anys, però, personalment, crec que concessions a cinquanta anys o a x anys, s'ha de procurar no fer-ne més. Crec que tinc una dada important a remarcar d'aquest Projecte que se'ns ha enviat, que és que no preveu, en cap cas, una societat mixta o d'explotació mixta o inclús no s'ha intentat, o almenys a mi, com a President de la Comissió legislativa de Serveis Públics, no se m'ha fet arribar una altra solució alternativa, que seria el finançament directament per part de les Institucions Andorranes. Això voldria deixar-ho clar, sobre tot degut a les manifestacions que vaig sentir a la televisió andorrana, que ara, demagògicament, se'ns vol fer recaure a la Comissió que presideixo, la responsabilitat del retardament d'aquest Projecte.

Dit això, passaré a un altre punt, al que fa referència al pacte que Vostè va proposar a la majoria d'aquesta Cambra. I li he de dir que he quedat totalment sorprès, perquè, com Vostè sap, jo formava part de l'antiga majoria. Quant a mi, autoritats presents en aquest Consell, van fer córrer pel carrer, i pràcticament diria que de manera insultant, que havia canviat de majoria o que havia deixat aquella majoria, per l'opció a una cadira en el Govern, quan això, personalment, no es cert. I ara em quedo meravellat, perquè veig que Vostès, primer em critiquen a mi, amb una paràbola, que no té res a veure amb la realitat, i ara, en canvi, és Vostè qui ens ofereix cadires a la majoria. Ja li he dit, jo em quedo totalment sorprès. A part, li faré també una reflexió sobre la intervenció d'ahir a la televisió andorrana, on va dir que a l'actual Govern, o que no totes les persones eren vàlides, o que a la majoria hi havien persones totalment vàlides per formar part del seu Govern, evidentment, si s'ampliés, i segurament seria sota la fórmula d'un nou Decret dels Coprínceps. He de dir que m'ha sorprès aquesta afirmació, perquè li diré, Sr. Cap de Govern, que, en primer lloc, no la vull la cadira, i que quedi molt clar que no vaig canviar de majoria perquè vulgui la cadira i, en segon lloc, li diré que, en el mes de gener de 1990, quan es van negociar -i dic bé, negociar- les cadires, i diria que quasibé, i Vostè ho sap bé, es van designar les persones per part d'aquella majoria que havien de formar part del Govern, excepte dues persones -i dic designar-, ara em quedo meravellat que Vostè digui que les tria.

Un altre tema del seu discurs d'orientació política, és el que fa referència als habitatges socials, i em quedo meravellat, una vegada més, perquè aquest Consell General, o almenys jo personalment, no té cap notícia respecte a què tot el tema del terreny de la Borda de Sales hagi ara canviat d'ús o que hi hagi una companyia particular, com van anunciar Vostès ahir a la televisió andorrana, i crec que si algú ha de saber abans que

els altres el que passa amb els habitatges socials -i que quedi clar que aquesta majoria està a favor dels habitatges socials- ha de ser aquest Consell General, i el que no es pot fer és anunciar primer a la televisió andorrana un tema tant candent abans que al M.I. Consell General. A part li diré, també com a President de la Comissió legislativa de Serveis Públics, que aquest tema s'està tractant, tal com se'ns va encomanar en aquesta Cambra, i en aquest moment hi han uns tècnics altament qualificats que estan estudiant la viabilitat del terreny. Llavors, per això, m'agradaria sintonitzar, perquè si nosaltres estem realitzant unes despeses per un costat quan Vostès ja han pres una solució per un altre, crec que hauríem d'anar coordinats per, almenys, no provocar més despeses, que ja en tenim suficients. Un altre tema que voldria que m'aclarís és el que fa referència al fet que el proppassat dia 15, quan va fer la lectura del seu discurs d'orientació política, va comentar que la setmana vinent, és a dir la setmana passada, se'ns trametria, amb caràcter d'urgència, la Llei de Taxes al Consum i és urgent que aquesta Cambra la vegi degut a què el primer de juliol el tenim al costat.

Després, voldria, Sr. Cap de Govern, deixar un altre tema bastant clar i que me l'expliqués, perquè m'està comportant una greu confusió. Jo recordo que a l'any 90, quan es va fer el pacte de legislatura amb l'antiga majoria, que un dels temes primordials, que jo defensava moltíssim, i Vostè ho sap, eren les tan volgudes transferències als Comuns. Transferències als Comuns que a l'any 90, el seu Pressupost no va poder contemplar, degut a que Vostè i el Sr. Conseller de Finances van dir, ho recordo perfectament, que en aquell moment, degut als problemes que s'havien trobat l'organització, feia impossible que aquell Pressupost 90 preveïés les transferències als Comuns. Jo ho vaig acceptar totalment, vaig entendre les seves raons, i crec que segurament eren certes, però es va presentar el Pressupost de l'any 91 amb el mateix resultat que per al 90, i el pacte que jo tenia amb Vostès, que les transferències serien importants a nivell comunal, en aquell Projecte de Pressupost, tampoc es contemplaven, i no solament no es contemplaven sinó que, ho recordarà perfectament, em sembla que era l'article 18 del Projecte de Llei de Pressupost, inclús el que feia era buscar discrepàncies amb els Comuns, i aquests, degut a això, van enviar una carta al Consell General, signada, si no recordo malament, per 14 Cònsols o per 13 Cònsols, perquè em sembla que hi faltava una signatura. Ara, no sé perquè, i me'n felicito, sembla que el Govern hagi canviat de postura i vulgui donar aquestes tan volgudes, per la meua part, transferències als Comuns. I ja li dic, me'n felicito. La llàstima, però, és que se n'adonin ara, en lloc d'un any enrera. Després, en relació a quan Vostè, em sembla que a la pàgina 7, tracta del fet que aquesta M.I. Cambra va rebutjar el seu Pressupost tan sols amb la finalitat de bloquejar al País, li he de puntualitzar diverses coses, Sr. Cap de Govern, i a títol personal. Suposo que se'n recordarà que, en diverses reunions privades de la majoria, vaig fer esment sempre a què, si s'aprojava el crèdit extraordinari que Vostès van presentar, jo no veia, personalment, la necessitat d'ampliar la despesa a nivell d'infraestructura. Degut a això, en una sessió de la Comissió legislativa d'Economia, Finances i CEE -cosa que, dit sigui de passada i per puntualitzar, no va ser escoltat-, una vegada més, com moltes altres, quan es va analitzar aquest tema vaig manifestar la meua disconformitat per no examinar-se a la Comissió legislativa de Serveis Públics -quan normalment s'havia d'haver fet ja que era totalment despesa a nivell d'infraestructura-, vaig haver d'aprovar-lo -perquè, si jo no l'hagués votat, el crèdit extraordinari a nivell de Comissió no passava, ja que hi va haver una altra persona que es va abstenir-, i vaig haver de fer la meua constància en acta que, a "grosso modo", deia que aprovava

aquell projecte de crèdit extraordinari per obligació, degut a què contemplava infraestructures importants a les Parròquies, però també vaig dir que si el Govern hagués fet la seva feina, tal com preveu la Llei General de les Finances Públiques, d'haver de presentar el Projecte de Pressupost Nacional tres mesos abans d'acabar l'any, és a dir, en el mes de setembre, en aquell moment no s'hagués discutit el crèdit extraordinari, sinó el Projecte de Pressupost i, per tant, aquell problema no s'hauria plantejat.

Li explico tot això, Sr. Cap de Govern, entre altres coses, per debatre una mica el seu discurs d'orientació política, però també per deixar una mica clar, d'una vegada per totes, la coherència que jo crec que he anat portant. Després, un cop passat això, va arribar el Projecte de Pressupost Nacional que, si no recordo malament, em sembla que va entrar al Consell General el dia 29 de desembre. La nostra Comissió legislativa, la que presideixo, la Comissió legislativa de Serveis Públics, es va reunir immediatament per analitzar-lo, i he de remarcar que va ser l'única Comissió legislativa que va respectar els terminis legals, tal com preveu la Llei. Li he de recordar que, a l'igual que en el tema del crèdit extraordinari, en les reunions particulars de la majoria, a les quals Vostè assistia, ja havia manifestat que no creia necessari, vista la situació de les finances públiques, que s'ampliés i es deteriorés més encara aquesta situació. Per tant, li he de dir que, el que no pot fer ara en el seu discurs, és dir que he anat a bloquejar, perquè jo no vaig bloquejar ja que, en primer lloc, havia deixat molt clara la meva postura a les reunions, després vaig deixar molt clara la meva postura a la Comissió legislativa d'Economia, Finances CEE, i posteriorment, per si no ho sap, a la Comissió legislativa de Serveis Públics em vaig abstenir de votar el Pressupost Nacional de Serveis Públics, fent una constància en acta en què afirmava que ja em manifestaria en el si del Consell General el dia que s'analitzés el Pressupost. Evidentment, aquesta ocasió no ha arribat degut a la disbaixa política que hi ha avui en dia, però si les coses haguessin transcorregut normalment, sàpigui, Sr. Cap de Govern, que jo hagués continuat essent coherent i tampoc hagués aprovat el Pressupost de Serveis Públics.”

El M.I. Sr. Albert Pintat intervé per contestar la pregunta que ha efectuat el M.I. Sr. Miquel Aleix de la manera següent:

“Com ell sap molt bé, tots els que estem en aquesta sala, quan vàrem ser elegits vàrem fer un jurament que, a més a més, deia que juràvem fer complir les Lleis escrites i no escrites, usos, costums i estatuts”. D'acord al meu lleial saber i criteri d'andorrà corrent, afirmo que aquest Reglament enlloc diu que el que hem fet és il.legal, enlloc diu que s'hagin fet actes il.lícits i nuls. Aquest Reglament és un reglament ben concret de funcionament i, en relació a tot allò que no conté, entenc que un agrupament d'homes andorrans lliures, podem fer tot el que ens vingui en gana de fer, mentre no estigui expressament prohibit per aquest Reglament. El que sí afirma aquest Reglament en l'article 23 “entre les facultats de la Sindicatura, és interpretar les seves omissions”. Dic això perquè aquest fred arguments jurídics que anul.len el que entenc que és la base de l'estat de dret, és a dir, la preeminència i la superioritat dels drets i les llibertats individuals sobre l'estatisme de les normes i les regles. Només a nivell de detall i de gràcia, justament per fugir d'aquestes mentalitats que volen imposar la preeminència dels reglaments i dels escrits sobre les llibertats de les persones i dels individus, és per això que una sèrie d'europaus van abandonar el Continent i van construir una nova democràcia als Estats Units, que es basa en dues regles fonamentals: la llibertat total de

l'individu per damunt de l'Estat i que l'individu és lliure per fer tot el que vulgui, excepte el que està expressament prohibit per la Llei.”

El M.I. Sr. Miquel Aleix, per al·lusió, contesta al M.I. Sr. Albert Pintat en els termes següents:

“Veig que el Sr. Pintat diu que un grup pot fer el que cregui convenient mentre no estigui expressament prohibit. Recordaré que, si estem treballant en un procés constituent, el que és evident és que les normes amb les quals ens haurem de regir, malgrat ser un grup majoritari, -o els que siguin minoritaris s'hauran de contenir- és amb les regles que marcarà la pròpia Constitució. I aquesta funció, crec jo, és la que avui dia tenim, com que no tenim Constitució, tenim un Reglament i com nosaltres no interpretem que aquest Reglament és la base de funcionament d'aquesta Cambra, senyors, permeteu-me, llavors la majoria podria exacerbar-se i passar-se veritablement del que és la seva pròpia funció.”

El M.I. Sr. Josep Cases realitza el comentari següent:

“Vull fer només una observació a les manifestacions que ha fet el Sr. Miquel Aleix. Em ratifico i sempre diré que quan una Assemblea, quan els membres d'una Assemblea, es sotmeten al vot que han exercit -i aquest va ser el cas de l'últim Consell, ens varem sotmetre tots al vot de l'Assemblea-, aquest acte que s'ha fet no es pot declarar nul de cap manera, perquè llavors passem ja al que se'n diu el cop d'estat o la sedició. Penso que està molt clar que el Consell General va votar, aquesta votació va ser per majoria, i un cop està acceptada, no hi ha cap alternativa a fer. El Sr. Miquel Aleix, invoca la Constitució, jo també la invoco la Constitució, però mentre no la tinguem, hem d'anar funcionant, perquè l'altre dia deia -i ho continuo mantenint- que la Constitució no és la pedra filosofal que ho resoldrà tot. Hi ha una cosa que està clara, amb Constitució o sense, penso que la sobirania emana del poble, i com que emana del poble, nosaltres som els seus representants i som nosaltres qui hem de solucionar-la. I repeteixo que trobo -en moments que estem parlant de Constitució-, trobo fora de lloc que es facin recursos als Delegats Permanents, que invoquem als Delegats Permanents en certs moments. I tampoc serà bo per a la futura discussió de la Constitució, que actes com aquest es portin a terme. I una de les meves reflexions -que fa dies que l'estic fent-, és que penso que darrera de tota aquesta batalla que hi ha en el Consell, que és la que em preocupa -perquè sempre he dit que a mi la crisi entre el Consell i el Govern no em preocupa, perquè és un problema de majoria i de minoria, encara que la gent invoqui la Llei-, a mi el que em preocupa, Sr. Aleix, és aquesta continuïtat a nivell d'unanimitat que hi ha pel tema de la Constitució, i no voldria pensar que algú ha volgut que després d'una batalla de crisi entre Consell i Govern, aquesta crisi ara s'hagi transposat al Consell General. És a dir, la meva inquietud és que el Consell General tingui la suficient força per poder dur a terme el tema de la Constitució. I, en aquesta situació de crisi, Sr. Aleix, penso que serà realment difícil.”

El M.I. Sr. Miquel Aleix respon al M.I. Sr. Josep Cases efectuant la manifestació següent:

“Li vaig a dir, Sr. Cases, que o Vostè no m'entén o no em vol entendre, però penso que el que Vostè vol és no entendre. El que és segur que pot fer la majoria, i això és ben cert, aquí i a tot arreu, i això sí que és el joc de la democràcia, és canviar les regles del joc. Ja li ho he dit, Vostès canviïn, són majoria, modifiquin el Reglament, i quan s'hagi modificat el Reglament, perquè és funció d'aquesta Cambra, apliquem la nova modifi-

cació. L'únic que no podem fer és, per un simple vot, interpretar el que no posa el Reglament, però, per favor senyors, el que han de ser, això sí, és ser respectuosos amb les regles del joc que ens hem marcat. Si les regles del joc estan establertes, el que sí que podem fer, i això és el joc democràtic i és el que es fa arreu del món, és canviar les regles del joc. Vostès, com a majoria, avui mateix, si volen, després del debat d'orientació política del Cap de Govern, el que sí que podem fer és parlar de modificar aquestes regles, i modifiquem-les; jo, per unanimitat, estaré d'acord en modificar les regles, la Comissió Permanent hi està treballant, però si us voleu anticipar, modifiquem l'article que faci falta i a partir de la modificació de l'article, podreu fer l'acte que vau fer; mentre no modifiqueu l'article, no el podeu fer.”

El M.I. Sr. Síndic General diu que sobre aquest tema, donarà la paraula al M.I. Sr. Josep Cases, per poder respondre i al M.I. Sr. Jordi Farràs, i a partir d'aquestes intervencions, com que és un assumpte que ja ha estat suficientment debatut en el si de les Comissions Legislatives i en el si d'aquesta Assemblea, havent-hi una votació final i havent-hi un recurs interposat, demanaria que les intervencions se cenyissin al tema del discurs d'orientació política del Consell Executiu.

El M.I. Sr. Josep Cases contesta al M.I. Sr. Miquel Aleix de la manera següent:

“Només dir-li al Sr. Aleix, que la interpretació que Vostès fan, la fan per un jurista que han nomenat Vostès, i la interpretació que jo faig, sense ser jurista, és que enlloc diu aquest Reglament que l'acte que es va fer estigui prohibit. I posaré, per exemple, la interpretació que es va donar en cert moment, quan érem minoria, en relació a l'elecció del Conseller de la Permanent per la Parròquia de Canillo. El Reglament tampoc estava clar, en aquella decisió, i el Consell per majoria -llavors, Sr. Aleix, jo formava part de la minoria-, va decidir nomenar al Sr. Climent Palmitjavila. Llavors era un problema d'interpretació del Reglament, Sr. Aleix, i no em vull estendre, però jo només vull dir que em vaig limitar a adaptar-me a la proposta de la majoria. I penso que aquest hauria de ser el cas i, interpretacions del Reglament, Sr. Aleix, en podem trobar 300 de diferents, perquè miri, als juristes, quan un els paga, els fa dir una mica el que vol.”

El M.I. Sr. Jordi Farràs efectua la manifestació següent:

“Aquesta qüestió es va tractar en el si del Consell i alguna espina es devia de quedar clavada en un peu perquè hi ha una necessitat de tornar-la a debatre, i per això, en aquell moment, nosaltres, els Consellers de la minoria, ja vàrem manifestar que, abans d'intervenir en una votació, el tema era prou important i prou greu per a les Institucions del País, com perquè se'n debatés prèviament. Avui hem de tornar-hi i, com bé ha dit el Sr. Aleix, si s'havia de modificar era per via reglamentària. Les Presidències i les Secretaries de les Comissions és un tema prou important com perquè es fixi, d'una vegada per totes, el procediment a establir en cas que hi hagi un canvi de majoria. Això, jo crec que, vulguem o no vulguem, no es pot fer per mitjà d'una simple interpretació d'una sola persona, sinó que el Reglament estableix que han d'ésser dues persones les que poden introduir un canvi a aquest nivell.”

El M.I. Sr. Joan Martínez efectua les observacions següents en relació a la intervenció anterior del M.I. Sr. Enric Dolsa:

“Al principi de la seva intervenció, el Sr. Enric Dolsa ha insinuat que alguns Consellers Generals van intentar justificar el seu canvi de grup parlamentari en base a una oferta

d'una cadira, i penso que això no va ser exactament així, donat que això no es va precisar mai. El fet és que de totes maneres, el Sr. Dolsa, en cap moment, va voler o va poder explicar, o donar unes raons convincents del seu canvi de grup parlamentari, i potser una mica citant la intervenció del Sr. Farràs, més que una espina clavada, potser té una altra cosa més gran que se li ha quedat clavada des d'aquell moment, perquè, amb contínues intervencions des de fa més de cent dies, intenta justificar el seu canvi de grup parlamentari. Evidentment, hi han fets que demostren certa coherència amb l'actitud del Sr. Dolsa perquè, com ell ha dit molt bé, es va abstenir de votar el Pressupost a nivell de la Comissió Legislativa, i és evident que això fos així, donat que ell, en algun setmanari andorrà i en la ràdio, va manifestar que ja feia bastant de temps que s'estava gestant aquest nou grup parlamentari i que ell havia assistit al cent per cent de les reunions; per tant, és lògic que a nivell de la Comissió que presidia, ja s'abstingués de votar el Pressupost, perquè ell ja havia traçat la seva trajectòria política per a aquest proper any. He de dir, també, que l'únic argument que va donar als seus companys per al seu canvi de grup parlamentari, i que ja ho va expressar molt bé ell aquí, era el fet que no es treballava; em sorprèn quan ell era President d'una Comissió, i inclús va fer preguntes al Govern sobre el funcionament d'alguna parapública com l'STA, i amb la resposta del Govern ens vam adonar tots que potser també havia al·ludit a la seva feina, no comprovant a nivell de Comissió, no efectuant els controls deguts i sabent exactament quins eren els motius pels quals no funcionava en aquells moments l'STA. Per tant, Sr. Dolsa, és evident que després d'ascendir es trobarà més raons per haver canviat de grup parlamentari i d'aquí a dos anys encara n'haurà trobat més, i potser que d'aquí a dos anys començarà a convèncer algú."

El M.I. Sr. Enric Dolsa contesta al M.I. Sr. Joan Martínez manifestant el següent:

"Puntualitzaré certs aspectes, i no voldria allargar-me massa perquè no voldria establir cap "batallata" particular, però he de concretar, en primer lloc, en relació a l'últim aspecte que ha dit, sobre el tema de l'STA -i és una llàstima que no tingui avui les actes de la Comissió de Serveis Públics-, perquè en certa ocasió, quan el Sr. Ramon Pla va assistir a una de les nostres reunions, ell mateix va reconèixer, i això queda reflectit en acta -ja dic, llàstima que no la tingui aquí, sinó la llegiríem-, que reconeixia que les Parròquies, i concretament la que m'afectava a mi personalment, que era la Parròquia d'Ordino, el Servei de Telecomunicacions, durant tres mesos, va ser fatal. En segon lloc, suposo que el grup que formem la majoria avui, ho convindrà amb mi, que el tema de la majoria no es va tractar puntualment fins a la dimissió del Sr. Beal. I vull dir això, perquè si no recordo malament, el Sr. Beal em sembla que va presentar la seva dimissió el dia 5 de febrer i que el dia 15 de febrer, si no ho recordo malament, es va elegir el nou Síndic. Dins de la nostra Comissió, com he dit anteriorment en la meua intervenció, va ser la primera Comissió que, a partir del dia 29 de desembre en què el Govern ens va presentar el Projecte de Pressupost per al 1991, es va reunir diverses vegades, inclús demanant a la Comissió de Finances que modifiqués el Reglament, perquè ens passàvem de termini un dia per fer el nostre informe. En el moment en què es va fer això, que jo em vaig abstenir en la Comissió de Serveis públics, de la nova majoria que hi ha actualment, ni se'n parlava, perquè jo, almenys, no endevinava pas la dimissió del Sr. Beal, tot el contrari, perquè estava convençut que en aquells moments estava millor que mai. En fi, els altres temes no els vull contestar, perquè crec que aquí no vull entrar en batalles personals."

El M.I. Sr. Josep Garrallà intervé per exposar el següent:

“Em voldria centrar una mica més en l'ordre del dia, i amb aquest document que ens ha presentat el Sr. Cap de Govern que, per a mi no correspon, com diu el seu títol, a un discurs d'orientació política del Govern, sinó, com reconeixeu a l'interior mateix, a una exposició de l'anàlisi de la visió que té el Govern de l'actual moment polític. El vostre deure, Sr. Cap de Govern, és presentar en aquesta Cambra, les orientacions bàsiques de l'activitat política del Govern, i en aquesta declaració no en feu ni esmena. Us limiteu a donar les vostres opinions sobre l'actual moment polític, a dir el que heu pogut fer durant un any, aquest any i mig escàs en el qual, per cert, heu fet molt poca cosa, perquè almenys aquí no ho exposeu, i això em sembla, Sr. Cap de Govern, que aquesta Cambra es mereix quelcom de més, i també vàreu prestar jurament, com tots nosaltres, i hauríeu de respectar el Reglament i presentar un veritable discurs d'orientació política.”

El M.I. Sr. Joan Jordi, així mateix, es manifesta en els termes següents:

“Voldria retornar a un tema que ha encetat el Sr. President de la Comissió de Serveis Públics, que és el del túnel d'Envalira. És més prosaic que totes aquestes consideracions polítiques però, en un dia com avui en què es debat el discurs d'orientació política del Cap del Govern, crec que n'hem de parlar. El Sr. Cap de Govern, és veritat, ens ha tramés a la Comissió legislativa de Serveis Públics un Projecte de viabilitat del túnel d'Envalira. És ben cert que la Comissió Legislativa de Serveis Públics té molt interès en accelerar al màxim la realització aquesta nova via de carretera que ens lligarà cap a Europa. I estic convençut, a l'igual que tot el M.I. Consell, de la necessitat que es realitzi d'una vegada per totes aquest túnel d'Envalira. Però, aquesta obra, Senyors, s'ha de fer amb tota la serietat. I a la meua manera d'entendre, el Govern ha triat el procediment més fàcil per realitzar aquest projecte, i dic el més fàcil però no el més interessant per al País i el que ens convé més. A l'escollir un sistema de concessió privada al cent per cent, sense participació de l'Administració Pública, el Govern ha caigut en un comodisme esgarriós. Si acceptem aquest sistema simplista, proposat pel Govern, estem deixant en mans d'uns particulars la principal via d'accés d'Andorra cap a Europa. Una carretera que durant molts dies de l'any, degut a les nevades de l'hivern, serà la nostra única sortida cap a França; així, doncs, de cap manera hem de permetre que aquesta carretera tan important estigui solament controlada per una societat particular que, com és natural, estarà motivada per l'ànim de lucre, sense tenir en compte l'interès nacional. És per totes aquestes consideracions que crec que ens hem de replantejar seriosament un nou sistema de finançament d'aquesta obra, que és vital per al País. El medi més escaient podria ser la creació d'una societat de capital mixt en la qual el País ha de posseir una part molt important, per poder tenir el control “a posteriori” d'aquesta obra.

El M.I. Sr. Síndic General suspèn la sessió durant un quart d'hora i a continuació anuncia que el M.I. Sr. Cap de Govern efectuarà la rèplica que preveu el Reglament del Consell General a les intervencions dels MM.II. Consellers Generals al discurs d'orientació política del Consell Executiu.

Són dos quarts de dotze i deu minuts. Es reprèn la sessió a les dotze en punt.

Abans de la intervenció del M.I. Sr. Cap de Govern, el M.I. Sr. Síndic General dóna la paraula al M.I. Sr. Enric Dolsa qui, en nom de la majoria parlamentària, efectua la constància en acta següent:

“Després d’haver escoltat i llegit el discurs d’orientació política del Govern, exposat pel Sr. Cap de Govern davant d’aquesta Cambra, hem d’iniciar la manifestació del grup majoritari del Consell general, indicant que cap de les dues disposicions legals que es citen a l’encapçalament del parlament del dia 15 de maig de 1991, contràriament al que afirma el Sr. Cap de Govern, no parlen en cap moment de “declaració sobre l’orientació política del Govern”.

La interpretació que en fa seguidament, tampoc és compartida pel Consell General, quan diu que es configura com una compareixença anyal per a exposar davant el legislatiu les orientacions bàsiques de l’activitat política del Govern.

En realitat, suposem que deu d’haver oblidat o no s’ha llegit bé el Decret del 15 de gener de 1981, quan diu en el seu article 8.- “Almenys una vegada a l’any, el Cap de l’Executiu, ... donarà compte al Consell General de les Valls de la seva gestió i presentarà les orientacions de la seva acció per al futur. Podrà demanar el vot de confiança”.

És evident que aquest darrer paràgraf no se l’ha llegit, o, en l’inesperat cas que si ho hagués fet, ensems, que hagués entès, no l’ha motivat suficientment com per a fer-ne ús.

El discurs fa esment de dos textos legals, tot i oblidant-ne un tercer que també és clar respecte aquesta qüestió: la Llei d’Organització de l’Administració General, en la qual en l’article Setè, apartat 10, reconeix la facultat de donar comptes al Consell General de la seva gestió i presentar l’orientació de la futura acció i en el seu apartat 13, li dóna la prerrogativa de demanar el vot de confiança al Consell General. Tampoc aquest darrer paràgraf li ha cridat atenció.

La declaració d’orientació política presentada pel Cap de Govern davant aquesta Cambra, en la sessió del dia 15 de maig, és excessivament simplista, poc original, d’un to bel·licós inadmissible i sense continguts bàsics pel que fa el seu objectiu, és a dir, una definició de les “orientacions” que deu tenir un Executiu en la seva línia d’actuació.

Ja n’hi ha prou d’aquesta actitud arrogant, prepotent, de manca de respecte envers una institució i dels seus membres que són elegits pel poble, caràcter aquest que no ostenta ni el Cap de Govern, ni cap dels membres del seu Executiu. La legitimitat adquirida a les urnes, l’ostenten els 28 Consellers Generals, i no el Cap de Govern i el seu Govern, car no es pot oblidar que el Cap de Govern, és nomenat pel Consell General, i al Consell General es deu en primer lloc, d’acord també amb les normes, i els Consellers, són els elegits directes del poble.

El Cap de Govern al·ludeix a unes “estructures arcaiques”. És clar que es refereix a l’actual funcionament d’aquesta Cambra i al vigent sistema electoral, encara que, pel que fa a aquest darrer aspecte, s’en guarda prou de dir-ho. Arcaic o no, el sistema és el sistema, és el nostre, i és, avui per avui, l’únic vàlid que existeix i que, per tant, s’ha de respectar. I el Cap de Govern ha d’ésser el primer en donar exemple, i, en el marc d’un futur estat de dret, és a dir, de l’aplicació estricta del sotmetiment del poder a la Llei, el Cap de Govern ha d’ésser el primer en voler que es respecti, sempre i en tot moment, la legalitat vigent.

A més el Cap de Govern no pot, de cap de les maneres, irrogar-se una funció exclusiva de “modernització”. Si avui es parla de constitució, si actualment s’està avançant en la

qüestió per mitjà de les reunions de la Comissió Tripartida, és mercès a l'esforç del grup majoritari d'aquesta Cambra, que ho ha promogut amb les seves iniciatives.

El procés constituent, no és cosa del Govern, sinó, com es definí el passat 18 de juny de 1990, del Consell General; per tant, les referències a la Constitució que fa el Cap de Govern, són, a més d'impertinents estan fora de lloc. Més si recordem la desafortunada entrevista del Cap de Govern a un diari forà, quan demanava als Coprínceps la dissolució del Consell General i proclamava l'esperpèntica teoria que els Consellers que s'oposen en la seva autoritat estarien també atacant als Coprínceps.

El Cap de Govern dóna mostres de vassallisme i de minoria política quan fa referència al Consell d'Europa. Hem de tenir com a aspecte positiu, la decisió del Consell d'Europa aconsellant l'adopció a Andorra d'una Constitució; no ens hem de deixar, però, portar d'una forma més o menys sistemàtica pel que podrien significar ingerències exteriors, sinó que, en el seu cas, aquelles decisions que s'adoptin -aconsellades o no- han de tenir com a base la presa de consciència, la seguretat, la certesa que estem obrant d'acord amb els interessos nacionals del País.

En el seu discurs d'orientació política, el Cap de Govern gosa efectuar un "inventari o valoració de la tasca del Govern", i vol fer un recordatori dels "punts ja assolits en el treball governamental". A part altres consideracions que es faran tot seguit, s'ha de constatar que aquest "treball" demostra el poc que s'ha fet, doncs es limita a cinc projectes de Llei i a l'estudi de viabilitat del túnel d'Envalira. Aquest és el resum de setze mesos i mig de treball. Aquest és el reflex clar i contundent de la incapacitat de governar del Cap de Govern i del seu equip. Aquest és un element més -dels molts que hi han i que s'aniran definint en aquest document- del perquè ni el Cap de Govern ni els seus col.laboradors poden merèixer la confiança de la majoria dels membres d'aquesta Cambra.

Però, hi ha un element bàsic i important que s'ha d'anunciar, que s'ha de deixar ben clar. L'elecció de l'actual Sr. Síndic General, i, per tant, la composició de l'actual grup majoritari, en data del 15 de febrer de 1991, moment de la referida elecció del Sr. Síndic General, a la qual -cal recordar-ho-, el Sr. Cap de Govern s'hi va oposar frontalment. Doncs bé, dels cinc projectes de Llei presentats pel Govern i dels quals en fa tanta ostentació amb orgull en el seu discurs d'orientació política, només un, Sr. Cap de Govern, només un, ho repetim, ha estat presentat amb anterioritat a aquella data. Tots els demés han estat tramesos a aquesta Cambra amb posterioritat a l'elecció de l'actual Sr. Síndic General i de la formació del grup majoritari.

Què vol dir això? Senzillament, que abans el Cap de Govern no gosava presentar a la Cambra els Projectes de Llei, com, per exemple, el de la modificació del Codi de la Nacionalitat, conscient que tindria dificultats per a fer-lo aprovar pel seu actual grup de suport, conscient, en definitiva, de la seva situació de desconfiança total i absoluta, fins i tot dels que diuen recolzar-lo. No vulgui, per tant, ara, fer fantasies de treball exhaustiu i d'"acció de Govern".

Si el Codi de la Nacionalitat mereix "màxima prioritat" com el Cap de Govern anuncia en el seu discurs d'orientació: per què ha tardat tant en presentar-lo en aquesta Cambra, Sr. Cap de Govern? Per què l'ha tingut tancat en un calaix durant molt temps, Sr. Cap de Govern? No pretengui traspasar responsabilitats. El retard, en el seu cas, de adopció de les mesures que es puguin adoptar en aquest i altres sectors, és, només, de la seva

exclusiva responsabilitat, per no haver volgut afrontar, en el seu moment, amb decisió i energia, aquestes situacions.

Vostè, Sr. Cap de Govern, és un teòric, al que li agrada la filosofia, com ja ens ho ha demostrat amb el seu cúmul de citacions, en altres ocasions, davant d'aquesta Cambra. S'ha, però, d'ésser pragmàtic i de treballar amb allò que es té. I les coses són com són. El Consell General és la representació igualitària de set Parròquies, amb el mateix pes específic, i el Govern és un òrgan que emana d'aquest Consell General que el controla. Mentre aquestes estructures no es modifiquin, s'han de respectar. I exigim del Cap de Govern aquest respecte. El Cap de Govern ja ho sabia quan va accedir a la funció de Cap de Govern a l'any 1982, com també pertinentment ho sabia, quan va acceptar el nomenament a l'inici de la present legislatura.

El que passa és que la premsa per ocupar càrrecs i la gola a distribuir-se el pastís li ha fet oblidar novament l'evident fragilitat i excessives limitacions que hipotequen l'executiu andorrà, perquè el seu raquitisme resulta únicament del mini Decret de la minireformeta del gener de 1981.

El Cap de Govern lamenta que no s'hagi aprovat un crèdit extraordinari per a la participació a l'Expo 92 de Sevilla. I vol fer veure que la responsabilitat és d'aquesta Cambra. I això és fals. Si aquesta Cambra no ha aprovat el crèdit extraordinari és només per culpa pròpia i directa del Cap de Govern. Perquè aquest crèdit extraordinari era impresentable, perquè no hi havien les explicacions i les motivacions necessàries, perquè, en definitiva, es demanava un crèdit extraordinari -d'un import considerable sense justificar clarament els conceptes del mateix, sense una documentació o una informació precisa i exacta de la qüestió. El Cap de Govern ha de comprendre que aquesta Cambra, precisament pel control que exerceix sobre l'actuació de l'Executiu, no pot, de cap de les maneres, aprovar despeses que no estan degudament justificades, que no tenen el raonament precís. La utilització dels cabals públics comporta, si és necessari, sacrificis, perquè no es poden fer servir de qualsevol manera.

La seva apreciació dels èxits assolits en les relacions internacionals, és tan peculiar com fantàstica. Andorra, avui encara, davant el Consell d'Europa, ni tan sols de l'oblidada U.I.T. (un dels vostres fracassos personals més sonats a l'època), Andorra no n'és un Estat membre, però, en canvi, podria estar obligada per certes convencions. Això seria un èxit segons el vostre parer.

El Cap de Govern parla de fites importants aconseguides davant la Comissió dels Drets de l'Home, quan ni el nostre Estat, ni el poble andorrà, són considerats i reconeguts com a tals. Hi ha una clara confusió en aquesta actitud del Cap de Govern, entre les fires i les exposicions i la representació internacional.

Tracta també el discurs d'orientació de qüestions d'interès nacional, implorant que imperi el seny i que no es produeixin "nous intents d'obstrucció". Un altre error, Sr. Cap de Govern, propi d'aquesta vanitat amb la que impregna totes les seves actuacions, tant Vostè com altres membres del seu Executiu. Aquí no hi ha obstrucció. En la voluntat dels membres del grup majoritari del Consell General, no hi ha cap interès d'obstrucció. Semblaria que la revelació que ha tingut el Cap de Govern per salvar-nos a nosaltres i al País, és una ben peculiar manera d'interpretar la democràcia andorrana. Vostès no són el tot, tan sols representen una de les parts que corresponen al nostre País. Mirin

d'estalviar-nos aquesta mena de victimisme que consisteix a dir que tots els problemes actuals d'Andorra tenen uns culpables: és a dir, nosaltres.

El grup majoritari del Consell General vol l'assoliment de les fites més importants per a la comunitat andorrana, vol el benestar de tota la societat. El fet que l'opinió majoritària d'aquesta Cambra no estigui d'acord amb els seus plantejaments, no li tingui confiança, no vol dir, Sr. Cap de Govern, que hi hagi una actitud d'obstrucció perquè sí. El grup majoritari d'aquesta Cambra, no vol parilitzar res. Si no aprova el Projecte de Llei de Pressupost, és perquè hi ha una clara manca de confiança reiteradament demostrada, és perquè s'ha demostrat que el Cap de Govern està més preocupat i pendent dels interessos d'un sector que els de caràcter general, és per la seva actuació sectària i partidista, és per la seva manca de consideració i respecte a les Parròquies i als seus representants, és per la seva conducta precipitada, personalista, és per no admetre, en aplicació dels principis més democràtics, el pensament d'una majoria, és, en definitiva, per la seva irresponsabilitat i per la seva ineficàcia.

És clar. El Cap de Govern, en aplicació dels seus principis, en el discurs d'orientació política, es permet autolloor-se manifestant que ell aplica el "més alt sentit jurídic" de l'expressió "política" en contraposició al que anomena, sense definir-ho ni explicar-ho, "política electoralista" i es sent objecte d'una "pressió" quan no se li aprova el Projecte de Llei del Pressupost. És el que hem dit, hi ha una preocupació només per la seva actuació personal, sense fer una autocrítica, prenent un atac frontal de conseqüències perjudicials per al País. Aquí, en el grup majoritari d'aquesta Cambra, ningú no fa les coses per "pressionar" al Cap de Govern, sense anàlisi de contingut o orientacions, com el Cap de Govern acusa per la no aprovació del Projecte de Llei del Pressupost. El grup majoritari d'aquesta Cambra no vol "forçar" la seva dimissió per impotència, Sr. Cap de Govern.

Diu el Cap de Govern que l'any 1984, la moral o l'ètica de la convicció, va imperar per presentar la dimissió, per tal d'enfortir i consolidar aquella jove i dèbil institució que era el Govern. Una dimissió que encara avui, malgrat alguns intents d'explicació per part seva, ningú no ha entès, sobretot quan llavors, tenia la majoria del Consell que el recolzava.

Avui, quan està en minoria flagrant, es treu de la butxaca aquella altra ètica que significaria només l'alt sentit de la responsabilitat, que, de sobte l'aclapara, tot i dient que les dues ètiques no són contraposades. Però, és clar, hi han altres accepcions ètiques, segons el moment polític en què es troba el Cap de Govern en cada moment.

I està clar que quan en el discurs d'orientació es parla d'arbitrarietat i abús de poder, es fa referència a l'actuació del Cap de Govern. Perquè en aquesta Cambra no hi entren aquestes consideracions. Perquè el Consell General no atura la modernització de l'Estat ni frustra.

És desafortunat valer-se de la memòria dels difunts, i són fora de context històric quan no teniu en compte que la Llei mana als andorrans de servir, impossibilitant pel Decret de la Nova Reforma de 1866 la dimissió dels càrrecs públics.

Per tant, la referència sobre les dimissions, que no tenen precedents en els darrers cinquanta anys, és mancada del més mínim rigor i veracitat històrics.

La dimissió, constitueix un acte democràtic, i ha de constituir un dret de l'elegit o del nomenat, en tant que expressa la lliure voluntat de renúncia a un càrrec o a un mandat. També, però, constitueix una de les formes de posar fi a una situació insostenible, com l'actual, que únicament la vostra gestió i la del vostre Govern ha provocat.

En resum, el seu, Sr. Cap de Govern, no és un discurs d'orientació política. El seu és un al·legat que vol donar les culpes allà on no hi són i vol excusar les seves responsabilitats, els seus errors, les seves mancances. Lamentable. En lloc de construir, el que el Cap de Govern fa, constantment, és una provocació. Sàpiga que el grup majoritari vol construir. Allà Vostè amb el seu inevitable culte a la imatge, amb la seva preocupació per la història. El grup majoritari d'aquesta Cambra farà el seu camí, cercant el progrés, preparant l'Andorra del segle XXI, amb un esperit obert, seré, constructiu, dins sempre de la legalitat.

Això es farà malgrat l'actuació tant del Govern com del grup minoritari d'aquesta Cambra que utilitza fredament arguments d'aparença jurídica i el desplegament d'al·legacions destructives a l'únic servei de calmar el disgust creat per ambicions frustrades, el que és la prova de la greu deterioració de l'actual clima polític.

Almenys, als ulls d'un Conseller General electe que ha jurat complir i fer complir els usos i costums i les lleis escrites i no escrites del Principat, és una monstruosa aberració la utilització irresponsable dels substantius "nuls i il·legals" adreçats alhora al Sr. Síndic General i al Consell General.

Les tècniques jurídiques han d'estar sempre i exclusivament al servei del Dret i aquest només té sentit i adquireix tota la seva grandesa quan està a l'únic servei de protegir, minorar i exaltar les llibertats personals i, com és el nostre cas, la defensa de les llibertats públiques dels elegits.

De la mateixa manera que els Consells de Comú es regulen per les seves pròpies normes, i, en el seu defecte, pels usos i costums, el Consell General es regula pel seu Reglament i, en tot el que no hi està expressament prohibit, és la més absoluta llibertat i sobirana potestat dels membres que constitueixen aquesta Assemblea, el sistema d'aplicar-se els límits, quan aquests es manifesten de manera institucional i democràtic i per majoria dels seus membres.

És un insult a la nostra democràcia, és un precedent mai vist, la conducta partidista i sectària de bloqueig, de confrontació i de paralització que es pretén imposar. La inexperiència o la inconsciència porta a ignorar tota la suma d'esforços, de lluites, de reivindicacions, de totes les generacions d'andorrans que ens han precedit en aquesta noble Sala de Casa de la Vall per a defensar el dret dels andorrans a tractar dels seus afers públics, sense intermediaris.

A més de la manifestació d'un mal perdre gens elegant, també es pot interpretar com instruments en mans d'inconscients i maquiavèlics desestabilitzadors per a desprestigiar la nostra Cambra Parlamentària i retardar el bon ritme que l'actual majoria està practicant en els treballs de la Comissió Tripartida sobre el Procés Constituent.

Després de la decisió del M.I. Consell General proclamant els quatre punts bàsics de la Constitució, entre els que sobresurt l'afirmació que a Andorra la sobirania l'ostenta el poble andorrà, posar en dubte acords majoritaris després d'una votació del Consell General és quelcom més que un acte irresponsable, de gravíssimes conseqüències

polítiques. És clar que, fent memòria, els d'Entesa i Progrés, ja ens tenien acostumats a aquesta mena de manifestacions de nacionalisme per haver estat inspiradors i signataris del recurs contra la compra de FHASA. Davant d'aquesta situació escau reafirmar-nos en què l'única legalitat és la que resulta de la decisió lliure, democràtica i majoritària, que ha pres el Consell General, i és en aquest marc que aquest grup majoritari continuarà el seu treball.

El País ha quedat bocabadat de la seva lleugeresa, davant els constrenyiments que resulten del tant anunciat repte del 91. Hom esperava que en motiu de l'aplicació dels acords Comunitat/Andorra es presentés una reforma fiscal global, ara era el moment.

Reforma que exigeix alhora una gran capacitat de diàleg amb les Corporacions Locals i una valenta voluntat d'associar a tots els sectors del País. I tot això a només 34 dies de l'entrada efectiva del desmantellament de les taxes al consum.

En la plana número 5 ens anuncia la passada celebració del primer Comitè Mixt Andorra/CEE. Estem astorats de la seva estranya austeritat d'explicacions. El Consell General es mereix un altre tracte i una informació exhaustiva de forma que ens permeti valorar correctament el grau de capacitat de negociació del seu equip.

Un cop assolit el nou conveni comercial amb la C.E.E. no ens podem resignar a una postura passiva, esperant que tinguem sort i que els de fora continuaran venint a comprar o dispensant-nos restitucions agrícoles o beneficiant-nos de situacions d'avantatge.

La propera entrada en funcionament del mercat únic marcarà el fi d'una època per al sector comercial d'Andorra. S'obrirà una altra època, quins signes ja s'han anticipat fa dies, i on el xoc de la competència serà brutal. La lluita per seduir els clients en el camp de la qualitat del servei prestat serà també radical. El client serà el rei i triarà el lloc per a visitar o comprar allò que més el sabrà atreure, complaure i atendre amb deferència. No fa gaires dies, en un prestigiós diari barceloní, proper per tant a la zona d'atracció de clientela comercial i tradicional fins ara a Andorra, exaltava la competitivitat de les àrees comercials de Perpinyà.

El Comerç ha estat un dels motors de la prosperitat d'Andorra durant aquest segle XX. Obviament, però, els motors del creixement econòmic per al proper mil.leni, no s'assemblaran en res als actuals.

És per preparar aquest correcte nivell d'activitat econòmica que cal una acció molt concreta, a fi de posicionar les nostres ambicions econòmiques en els sectors adequats, amb creixement i amb garanties d'aprofitar les nostres avantatges que són importants.

Una observació de les perspectives permet anticipar que Andorra pot jugar un paper en la competència internacional en els camps dels serveis, educació i formació, art i cultura, recerca, telecomunicacions, comunicació i audiovisuals, informàtica, salut i activitats paramèdiques.

S'ha de fixar un pla estratègic global, primer fent d'Andorra un lloc de gran nivell educacional i formatiu. El pluralisme andorrà és una riquesa cabdal.

Acollir i afavorir la instal.lació d'empreses estrangeres, que aportin els coneixements, les tècniques i la formació humana en aquests camps ha de ser una de les accions del futur nou Govern. Aquesta acció s'ha de conjugar al voltant de quatre paraules clau: ambició, entusiasme, eficàcia i qualitat.

Ambició: per dotar al País d'una economia racional moderna i competitiva; única resposta per situar al País en els més alts nivells de cohesió i de solidaritat social.

Entusiasme: en la població per treballar, sense exclusions, ni lluites civils, ni processos d'intenció, defugint confrontacions que paralitzen. És així com s'ha d'assolir les més necessàries fites de protecció social, incorporant tots els estàndards laborals europeus.

Eficàcia: per damunt de tot evitar com el pitjor dels mals l'intervencionisme en sectors no propis de l'Estat, a fi de reduir a mínims tant les despeses de funcionament com la burocratització paralitzadora. Evitar la duplictat de gestions administratives. El que faci el Comú, no cal una segona administració estatal.

Davant la complexitat de les economies modernes i de la profunda aspiració dels andorrans a la participació democràtica, l'èxit i eficàcia passa per afavorir la transferència de poder i d'energia creadora cap a les estructures de base, per tal de desenvolupar responsabilitat i capacitat creadora dels nostres conciutadans. No hem de perdre de vista, ara més que mai la superioritat dels drets individuals sobre les temptacions d'estatisme i dirigisme.

Qualitat: aquest és el mot que els resumeix tots: abans d'exigir molt dels altres ens hem d'exigir a nosaltres per dispensar béns i serveis de qualitat a tots els nivells: des dels serveis de Correus que han d'ésser impecables, fins al servei de telecomunicacions, com la xarxa viària, com el tracte rebut del cos de funcionaris, serveis públics com serveis socials, educacionals, circulació, etc..

La qualitat és l'element bàsic i no es pot prosseguir el camí que porta l'actual Govern. Les carreteres es troben en un estat lamentable, la natura totalment descuidada, la visió natural que s'ofereix al visitant mai havia estat tant degradada. I aquest és el signe exterior d'un Govern que actua amb pessimisme, amb tristor, amb resignació, sense donar ni transmetre al País aquell alé optimista, generós, entusiasta, que es precisa. El Cap de Govern, amb la seva opció parcial i sectarista, divideix les forces, sense tenir en compte que el Govern ha de tenir l'obligació de sintonitzar directament amb la majoria parlamentària.

El Projecte de Llei General d'Educació que ens ha tramés la seva minoria és el més descafeïnat, disminuït i mancat d'ambició que hem pogut mai veure, a més hi ha un rerafons difícilment dissimulable de ruptura entre els diferents sistemes educatius i d'abdicació que faria que l'elegit andorrà refusés prendre sota de la seva responsabilitat tots els estaments d'ensenyament que es dispensa al País.

Ens escandalitza i reprovem la despesa anunciada de més de 500 milions de pessetes per instal·lar uns mòduls escolars provisionals en un camp de lloguer d'Escaldes, aquesta despesa és il·legal puig el Consell no l'ha mai examinada ni molt menys aprovada. Escaldes gaudeix almenys de dos terrenys adquirits per a aquest objecte a més hi ha el terreny adquirit a Santa Coloma i sobretot el magnífic terreny a disposició del Govern a La Margineda.

Pel que fa al capítol de la sanitat, hem d'observar que hi ha una absència total d'una política nacional de la salut, sense cap planificació de la producció o distribució dels recursos i serveis sanitaris.

El Consell General no té cap notícia de l'evolució de la construcció del nou hospital, sobre la previsió de l'obertura o com es preveu la implantació de tots els serveis hospitalaris d'Andorra en el nou edifici, ni com es programa la integració dels serveis d'ambulatoris especialitzats.

Cal preveure centres de salut per a la comunitat i el Govern no manifesta cap tipus d'interès per desenvolupar aquest tipus d'iniciatives, que han de comptar amb la col.laboració i participació activa dels comuns i amb les necessitats dels nuclis de població menys servits, com, per exemple, Ordino o Santa Coloma que no tenen cap servei bàsic.

En relació a la formació dels recursos humans, no hi han tampoc notícies del diploma que obtindrà la primera promoció d'estudiants de l'Escola d'Infermeria que acabarà la seva formació dins de cinc setmanes ni del reconeixement d'aquest títol en els països veïns.

Cal fer un esforç per formar auxiliars de salut de la comunitat i s'ha de potenciar i adequar la prevenció i el foment de la salut de les persones, especialment en relació a la salut mental, l'educació per a la salut, la nutrició sana, la salut laboral o la seguretat i la prevenció d'accidents (primera causa de mort entre les persones joves d'ambdós sexes a Andorra).

S'ha de procedir també a la regulació dels recursos humans per mantenir la qualitat del sistema sanitari, consistent en controls socials com la inscripció en el Registre de Professions Sanitàries i l'acreditació de la solvència professional, en una vigilància continuada de l'activitat individual, igualment que els recursos físics mitjançant normes tècniques relatives al disseny, la dotació de personal, l'equipament o les actuacions dels establiments sanitaris. El seu Govern no s'inquieta per a res d'això, que equival a dir que no s'inquieta per la salut de les persones que vivim a Andorra.

Cal tenir interès per elaborar una política pública sana. Tot el contrari del que fa el seu Govern que, en les emissions de la televisió andorrana i quan encara només està en període experimental durant els jocs dels Petits Estats d'Europa, permet que abundin espots publicitaris de begudes alcohòliques, de tabac i de comportaments irrespectuosos amb el nostre medi natural.

El seu Govern no ha executat cap actuació reglamentària per reorientar els serveis sanitaris en una nova direcció que contempla la salut de les persones com un dels recursos més preuats amb què comptem. Cal denunciar, en aquest sentit, la paralització del desenvolupament del Servei Andorrà d'Atenció Sanitària com un instrument organitzatiu per contribuir a aquesta reorientació amb uns objectius de salut i amb total independència de les conjuncions polítiques.

En aquest sector de la sanitat, cal deixar constància d'un problema gravíssim, que el seu Govern ha creat amb la manca d'una direcció, element aquest totalment cabdal per als resultats eficients del servei sanitari.

La Llei d'Immigració promesa pel Govern en el seu discurs programa, no ha estat presentada, el que significa que el Cap de Govern i el seu Executiu tenen por d'afrontar aquest problema cabdal i que enverina la vida pública i la pau del País. Que lluny està, Sr. Cap de Govern, de les seves manifestacions a l'any 1975!. En canvi, ha presentat el

projecte de Reforma del Codi de la Nacionalitat, quan són dos aspectes que van íntimament lligats.

En la política d'immigració, s'ha d'anar als treballadors temporers i fronterers, amb una nova Llei de Bases, donant al Consell General totes les competències que es deriven de la política de l'economia de la terra. No pot prosseguir el sistema d'utilitzar quotes perquè no es pot acceptar ni mantenir més el desequilibri existent actualment en el cens de població. Una acció de Govern ha de tenir la qüestió de la immigració com a sector prioritari, amb una política valenta, voluntariosa i creativa d'integració.

Un capítol a part mereixen els permisos de sojorn sense treball, trista abdicació de les prerrogatives i responsabilitats polítiques dels elegits; les autoritzacions a persones de prestigi, de renom, especialment en el món de la cultura, de les arts o l'esport, han d'ésser concedides per les autoritats elegides. Per tant, ara, s'ha de dir: prou! No s'han d'atorgar més permisos de sojorn sense treball, fins i tant no estigui degudament solucionada aquesta competència. Per altra part, no es pot oblidar que aquestes autoritzacions han de constituir un nivell d'ingressos als cabals públics molt important.

El projecte que ha presentat el Govern sobre les associacions no atén les demandes dels treballadors, amb la confusió de termes com voluntarietat i llibertat i amb una total ineficàcia de la declaració continguda en el projecte sobre els Drets de la Persona. A més, en la barreja que provoca el projecte entre associacions professionals i associacions polítiques, amb una pretensió de regulació general d'ambdues fórmules, deixa una ambigüitat excessiva.

Ja hem dit anteriorment que el Cap de Govern es lamentava en el seu discurs que no se li ha permès adequar el sistema de vivendes socials que proposava el Govern. Hem explicat els motius concrets del perquè el Consell General, amb tot encert, va aturar aquella proposta defectuosa en tots els sentits. Ampliarem, però, la visió del tema de les vivendes socials, afirmant clarament que l'Administració Pública no ha d'ocupar el lloc destinat a la iniciativa particular, sempre dinàmica, sempre creadora en el nostre País, no és qui per a substituir-se a la llibertat del ciutadà a l'escollir el seu lloc de residència. S'ha de promocionar, s'ha de col.laborar, s'han de facilitar les mesures necessàries perquè l'empresari, l'hoteler, el comerciant, tingui els elements necessaris al seu abast per donar satisfacció als aspectes d'habitatge i es superin situacions actuals que són del tot lamentables i que cal eradicar. Proposem dos nivells de mesures: un sistema de permís administratiu incidint en les promocions de venda de pisos que reverteixi en projectes concrets per afavorir l'accés a la propietat i una política financera que a través de l'ens públic INAF realitzi una acció socialment avançada de préstec hipotecari. És només així com, en el cas particular d'Andorra, és podrà solucionar aquest problema a satisfacció de tothom.

Fa referència també el discurs d'orientació política del Cap de Govern a la presentació dels estudis de viabilitat del Túnel d'Envalira. Però no esmenta que el projecte presentat està mutilat perquè només fa referència al tema de la concessió. Andorra està escarmentada de les concessions i el Govern s'entesta, en el simplisme d'aquesta solució, sense analitzar o presentar altres alternatives. Deixar l'única via que ens comunica amb França en mans d'una societat concessionària animada per l'afany de lucre immediat, és optar pel camí que més hipotecarà la defensa de l'interès nacional. Falten estudis

complementaris; falta, per exemple, l'anàlisi de la possibilitat d'una societat d'economia mixta; és, en definitiva, parcial i incomplet.

En el Sector de l'Agricultura, el Govern manté la posició d'un monocultiu que només afavoreix a dues parts, però no es preocupa de la persona que es dedica al treball de la terra per a que assoleixi una renda agrícola equilibrada, en termes i finalitats de l'economia moderna. La pagesia hauria d'ésser el jardiner de la nostra natura, amb el que s'aconseguiria un doble objectiu: tenir un sector econòmic desenvolupat i tenir uns paisatges endreçats i nets. El Cap de Govern ha abandonat el medi ambient i l'ecologia, amb una total despreocupació d'aquests elements i d'aquesta manera no es pot continuar, perquè està degradant, amb la passivitat i permissivitat del Govern, el nostre més preuat tresor, com és la natura. No n'hi ha prou amb la poesia, Sr. Cap de Govern.

Cal una acció directa, contundent, perquè el medi ambient, la natura no es malmetin davant la passivitat del seu Govern. Tots hem pogut observar en els nostres boscos, en els pins, unes blanques garlandes que no són altra cosa que una plaga de processionària, davant la qual el Govern no ha fet res esperant amb resignació que la Providència l'elimini.

Que trist que s'hagi oblidat dels nostres paisatges! Demuestra una poca sensibilitat, una manca total de reacció, un clar materialisme. I aquesta és la prova més palpable de la seva ineficàcia per governar, perquè no sap ni actuar amb energia i decisió per a cuidar l'element més emblemàtic del nostre País, permetent, estoicament, passivament, la seva degradació, la seva destrucció natural.

Entre les moltes coses que el Govern ha oblidat està el registre de marques, la regulació de les denominacions comercials i de les societats mercantils, el tractament de les fundacions... Poca feina la que ha fet, Sr. Cap de Govern, quan Vostè pretén haver-ne fet molta. I, fins el febrer d'enguany, no pot dir que aquest grup l'hagi obstaculitzat ... !

Sorprenentment, acaba el seu discurs d'orientació amb la pretensió d'ésser un salvador de la pàtria, fent l'oferiment del que anomena un "pacte de legislatura", quan sap perfectament, Sr. Cap de Govern, que aquest pacte és inacceptable.

És inacceptable, en primer lloc, perquè el Cap de Govern ha desatès un pacte nacional que aquest grup majoritari li va oferir en el decurs d'una sessió d'aquesta Assemblea, i en el qual es manifestava que qualsevol acció d'aquest caràcter havia d'estar formulada sense cap exclusió ni de Parròquies, ni de Consellers Generals. Aquesta sí que és una fórmula d'avançar, de progressar, perquè ara, davant el procés constituent, el que cal és unitat, especialment en aquestes qüestions cabdals per al futur del País.

La seva proposta no funciona, perquè no ens vol com a interlocutors, sinó que ens pretén com a comparses d'una actuació política que no compartim. La seva oferta no és honesta perquè pensa que amb l'oferiment d'una cadira farà silenciar la nostra oposició a la seva activitat i a la dels seus col.laboradors. La seva idea d'un pacte restringit com el que propugna, no és imparcial perquè no ens tracta en un pla d'igualtat de drets i d'opcions.

Aquesta oferta és curiosa quan s'ha acusat falsament a membres d'aquesta majoria d'haver adoptat certes opcions motivats per una cadira. Les regles i les condicions bàsiques per un pacte és la igualtat de dret, mentre que ara se'ns proposa una submissió per una jerarquia de privilegi que no reconeixem. Cal partir de zero i desautoritzem a

insistir en què el que ens anima és ocupar cadires de favor. El futur Govern ha d'estar compostat per persones que aglutinin esforços i uneixin al País, de demostrada capacitat de diàleg i capaços de fer fructificar les aportacions de cadascú. En realitat, dóna la sensació que el Cap de Govern no entén o no vol entendre el que realment passa: no té, Sr. Cap de Govern, la confiança de la majoria d'aquesta Cambra. Això és tot.

Perquè, clar, hem de felicitar els seus serveis d'intel·ligència que han sabut muntar una xarxa d'espionatge de les activitats del grup majoritari, amb dos èxits notoris. Aquest, però, és un trist bagatge en el balanç d'una pretesa acció de Govern, en els propòsits d'una pretesa orientació política.

La seva obsessió és voler eliminar l'acció política de les Parròquies, la seva representació popular, el seu pes específic en l'estructura nacional, la seva transcendència en tot allò que és activitat, la dinàmica del País en general. Perquè les Parròquies són l'essència d'Andorra. I la garantia d'un creixement equilibrat de tot el País. El nostre grup es manifesta totalment contrari a aquesta actitud seva, Sr. Cap de Govern. Som conscients del paper sempre important que han de jugar les Parròquies en aquesta conjugació harmoniosa de la divisió político-administrativa del nostre Estat. No renunciarem, de cap de les maneres, a la seva desaparició del mapa polític nacional.

Per tot el que queda exposat, mantenint i ratificant les nostres alternatives d'actuació manifestem la nostra desaprovació al discurs del Cap de Govern, i, com a conseqüència, presentarem la corresponent moció de censura, d'acord amb el procediment establert per la legislació vigent.

Acabarem d'una manera que a Vostè li agrada, Sr. Cap de Govern. Amb una cita d'una cèlebre frase pronunciada en el Senat Romà per Ciceró: "Quo usque tandem abutere, Catilina, patientia nostra?".

El M.I. Sr. Josep Garrallà diu que està bastant d'acord amb la majoria de les manifestacions que ha fet el M.I. Sr. Enric Dolsa però que no es pot adherir a aquesta constància en acta.

El M.I. Sr. Miquel Aleix diu que es felicita pel fet que avui la majoria, excepte el M.I. Sr. Josep Garrallà i no sap si algun altre Conseller General més, per mitjà del M.I. Sr. Enric Dolsa ha exercit l'actuació que ja li corresponia des de fa dies, que és la iniciativa reglamentària i aplicar l'article 74 per presentar una moció de censura que ja varies vegades haurien hagut de fer i no intentar bloquejar demanant que el Cap de Govern dimitís. Diu que vol veure el dia en què es voti aquesta moció de censura, tenint present que el M.I. Sr. Cap de Govern va obtenir a l'inici de la legislatura 22 vots, i ara s'haurà de votar a mà alçada, quants vots aniran en contra de la política del M.I. Sr. Cap de Govern i com es justificarà que es voti en contra de la seva persona quant a resultat polític.

El M.I. Sr. Robert Cassany demana al M.I. Sr. Enric Dolsa que rectifiqui una falsedat que contenia el seu discurs -que no sap si és voluntària, per aplicar la dita aquella que diu "digues mal que alguna cosa en quedarà"; o, si és un error, li agrairia que el rectificués-, quan parla que Entesa i Progrés estava en contra de la compra de FHASA. Afirmar que quan es va comprar FHASA, Entesa i Progrés encara no estava constituïda.

El M.I. Sr. Enric Dolsa respon al M.I. Sr. Robert Cassany dient que, en primer lloc, aquest no és el seu discurs sinó que, com ja ha dit anteriorment, és el discurs de tota la majoria;

posteriorment, accepta que és un error, perquè no existia Entesa i Progrés, però que era el nucli d'on va sorgir Entesa i Progrés.

El M.I. Sr. Jordi Farràs diu que, com que era un testimoni d'aquella legislatura, si hi va haver un recurs, no va ser per part del membre de l'Equip de Renovació que estava en el Consell General en aquell moment.

El M.I. Sr. Robert Cassany diu al M.I. Sr. Enric Dolsa que Entesa i Progrés no va suplir un grup que ja existia, sinó que Entesa i Progrés era un grup nou, dins del qual podia haver-hi diverses tendències, però que aquest grup no va suplir-ne un altre.

El M.I. Sr. Síndic General demana si hi ha alguna intervenció més.

El M.I. Sr. Ramon Canut efectua la manifestació següent:

“En nom dels membres de la minoria, i després d'escollir la posició o posicionament polític de l'actual majoria, per primera vegada, després de 100 dies d'haver-se constituït, tindrem l'ocasió, em sembla a mi, i no pel procediment de lectura única, suposo, Sr. Síndic, de comprovar la intenció política de l'actual majoria parlamentària expressada avui en el si d'aquesta Cambra. La nostra responsabilitat de parlamentaris ens fa que haguem de mirar acuradament aquesta presentació política d'avui de l'actual majoria, confrontar-la amb el nostre projecte polític votat en el si d'aquesta Cambra el mes de febrer de l'any 90, per tota la minoria actual i alguns membres de l'actual majoria, i això deu voler dir que si han canviat d'opinió i han canviat de manera de vot i de pensar, deu ser que el discurs polític que han presentat avui deu ser essencialment diferent en la seva totalitat. Ens sembla observar, de totes maneres, en una primera lectura, una confusió entre el que representa ser un discurs programa, que representa una voluntat d'acció en una legislatura i una declaració d'orientació política que, tal com marca el Reglament, el Govern ha de plantejar a la Cambra cada any de la legislatura. Tindrem ocasió de comprovar-ho, com he dit, però, a primera vista, podria semblar una voluntat o una confusió o una voluntat de confondre, en el sentit que el discurs programa va ser votat en el seu moment, i avui no és un discurs programa, sinó que és una declaració d'orientació política. En aquest sentit, volem manifestar la nostra responsabilitat -i ja tindrem ocasió de poder-ne parlar-, i és que la minoria va votar el discurs programa presentat pel Cap de Govern, al febrer de l'any 90, que considera que és una voluntat, un marc general d'acció política per la durada de la legislatura i, dins d'aquesta voluntat de política general marcada pel Govern, entenem que el nostre Govern sí manté i està preparant tota la tasca per poder dur a terme tot el discurs programa votat per aquesta Cambra el febrer del 90.”

El M.I. Sr. Cap de Govern s'expressa en els termes següents:

“El Sr. Dolsa ha acabat el seu llarg discurs amb una frase llegida en llatí i a mi m'hagués agradat que tot el discurs hagués estat en llatí, perquè m'hagués produït el mateix efecte. El Sr. Dolsa intenta traduir l'insult en un missatge i no fa res més amb això, no sé si se n'adona, que buscar la desinhibició del ciutadà envers dels seus polítics, i per això no cauré en la provocació de respondre als insults personals, però sí que abans de passar la paraula a un altre membre del Govern, sento haver de reiterar-li, una vegada més, que no penso donar-li la satisfacció de la meua desaparició de la vida política. Si Déu em dona vida i salut, aquí o fora d'aquí, penso que em tindrà molts anys en la vida política.”

El M.I. Sr. Conseller de Finances, Comerç i Indústria, en nom del M.I. Govern, realitza la constància en acta següent:

“Nosaltres -l'equip del Govern- som -entre altres moltes persones del País, entre molts altres andorrans-, dels que mantenim il·lusions sobre la naturalesa humana i sobre la possibilitat de canviar i millorar les coses.

Som dels que pensem que si la moral no pot ésser una política, no pot haver-hi política sense moral i que, ni que fos per guanyar unes eleccions, no es pot dir, ni menys encara fer qualsevol cosa.

Durant els darrers setze mesos pensem haver demostrat que es pot fer política i fins i tot governar el país sense explicar històries als ciutadans.

Ho vam dir en la declaració d'orientació política i ho repetim avui: malgrat que els hi sàpiga greu, el país ha millorat.

Certament, la política és, en bona part, la lluita pel poder. I si la democràcia estableix unes regles per a aquesta lluita, no la suprimeix pas, ja que altrament es suprimiria ella mateixa. Així ha de considerar-se que punts de vista diferents s'afrontin, que grups polítics es combatin. I la vivacitat dels debats no altera pas la qualitat d'una democràcia.

Val a dir que la Casa de la Vall, com deia el Sr. Dolsa, és un lloc de debat, no és pas un saló de té, sinó la casa de tots, on moltes generacions d'andorrans han debatut i discutit política de la terra andorrana.

Dissortadament alguns, i repeteixo, alguns dels components d'aquesta nova realitat parlamentària no volen debatre ni discutir; només els preocupa recuperar quan abans i com sigui el poder.

Un poder que pensaven que els hi pertanyia com un bé privatiu, personal i intransferible i que no poden suportar haver perdut.

Personalment, he arribat a una edat en la qual em sembla poder jutjar sobre la qualitat dels professors.

I per tant, podria dir-li al Sr. Dolsa -si no hagués tingut la indelicadesa d'haver sortit de la sala-, que no està qualificat per donar-nos cap mena de lliçó ni tan sols d'elegància, i ara ens ho acaba de demostrar, elegància a la qual ell feia al·lusió fa una estona.

Com tampoc no n'estan, de qualificats per donar-nos lliçons, alguns dels ideòlegs inspiradors del Sr. Dolsa, entre els quals mereixen especial esment els Srs. Cases i Pintat de la Parròquia de Sant Julià de Lòria que s'han passat un any i mig fent-nos greuge de maltractar l'obra de l'anterior legislatura.

Han tingut molta cura, però, d'aixoplugar-se sempre sota el paraigües col·lectiu per evitar que apareguessin així els resultats de la seva obra legislativa pròpia i exclusiva.

Pretenen ara que el Govern no és ni eficaç ni ambiciós.

Parlem de l'eficàcia i de l'ambició del Sr. Cases en tant que President de la Comissió Legislativa de Sanitat i Benestar Social.

Podem parlar també, Sr. Pintat, de la vostra brillant gestió al capdavant de la Comissió Legislativa d'Educació i Cultura.

Però n'haurem de parlar breument en consonància amb la vostra minsa activitat:

- cap llei d'Immigració en quatre anys. Unicament un brillant i, això sí, costós estudi demogràfic. Cap proposta de solució valenta. Absència total d'imaginació i cinc mil immigrants il·legals a les Valls;

- cap previsió per a la construcció d'edificis escolars per a les escoles andorranes;

- cap Llei General d'Educació.

Mentrestant l'Escola Andorrana ubicada a uns locals d'escassa seguretat que a qualsevol Estat -també a Andorra- caldria clausurar pel greu perill que representa la seguretat del set-cents cinquanta nou alumnes (404 de l'Escola Andorrana i 355 de l'escola espanyola) que hi acudeixen cada matí.

Així doncs, el nostre Govern ha fet tot el que ha pogut per evitar que el País continués patint les conseqüències de la seva incúria.

Les despeses que endega el Govern, Sr. Dolsa, són sempre legals.

També ho és la construcció dels mòduls escolars a Escaldes.

El Sr. Cases ha pretès que als assessors legals, com que se'ls paga, diuen el que un vol.

Em permeto doncs aconsellar-li que, ja que paguen, es busquin un millor assessor, que els estalviarà aberracions jurídiques en els documents, com la que acabo de comentar ara.

Constatem, també, que part de la nova majoria es descobreix ara ecologista, donant-nos preteses lliçons de defensa del patrimoni natural.

Llàstima, Sr. Dolsa, que s'hagin aturat en la malaltia dels pins sense pensar en els pobres isards i en els pobres galls de bosc que semblen patir d'una altra malaltia: la dels caçadors furtius.

Poden seguir gesticulant i fent demagògia.

Nosaltres continuarem treballant per resoldre els problemes del país, bona part dels quals són el resultat de la seva imprevisió, negligència i incapacitat."

El M.I. Sr. Albert Pintat intervé en els termes següents:

"És un plaer respondre a la invitació de polèmica que em fa el Sr. Conseller de Finances, Comerç i Indústria i, naturalment, endosso i suporto tots els resultats de l'anterior legislatura, amb tot orgull i satisfacció. És una legislatura on vàrem ser molt mal compresos des de fora, però puc garantir que amb la qualitat de les persones que hi havia aquí vàrem fer un treball immens, perquè vàrem saber posar a nivell de prioritats el que era important i el que era accessori. I mentre aquí treballàvem, i amb els dos grans resultats que vàrem fer a nivell econòmic, que no necessitem que ens donin les gràcies, però és un resultat col·lectiu el que ha estat el conveni amb la Comunitat, repeteixo, des d'aquí treballàvem, el Sr. Bartumeu des de fora ens ajudava molt, quan anava dient a través dels seus articles del què i del qui famós, que els que reivindicàvem per aquest Consell les competències exclusives del món econòmic fèiem demagògia i, a més a més, ens dedicava una última frase molt bonica, que al darrera la bandera, amagàvem la cartera, i és clar, nosaltres enteníem que no podíem caure en aquestes provocacions i que l'important era treballar. I si aquest exemple ara sembla que el vol

seguir, només faré que felicitar-lo, perquè els temes econòmics de Comunitat, Vostè sap que els vàrem qualificar sempre de qüestió d'Estat, i aquí encara que ens barallem i ens esbatussem, és un tema parlamentari, que els de fora no n'han de treure profit. També he apreciat la seva ironia, dient que la Presidència que vaig tenir l'honor d'exercir en la Comissió d'Educació i Cultura, havia fet molt poqueta cosa. La meva feina allà no era per impressionar als observadors o als meus admirats crítics, sinó que era treballar per reconstruir tota una situació molt desmanegada i, concretament, per intentar ordenar una Llei de l'Escola Andorrana, i vull recordar que aquella Comissió, quan vaig començar, estava totalment dividida i havia heretat, com ara tenim encara aquí, una divisió de minoria i majoria, o sigui oposició, que en aquella època estava organitzada o representada per les Parròquies d'Escaldes i d'Ordino, i el treball es va aconseguir per unanimitat, i aquesta unanimitat es va aconseguir ràpidament, després de sis mesos de treball. I es va cloure amb tres resultats, jo entenc que importantíssims, el primer, la Llei de l'Escola Andorrana, que va ordenar les idees i ara permetrà a l'actual legislatura citar algun èxit, i serà gràcies al treball que hem deixat; en segon lloc, iniciar un diàleg seriós amb les Autoritats que regenten els establiments Francès i Espanyol; i, en tercer lloc, un programa de compres de terrenys, del qual recordaré que el més important és la compra de la Borda de la Margineda, que és realment la solució definitiva per als problemes d'infraestructura. I, a part això, no tinc cap mena de vergonya de representar una altra manera de fer política, que la que assenyala el Sr. Bartumeu, però tampoc el crec autoritzat per reservar-se la virtut de les coses ben fetes, i que nosaltres representéssim tot el dolent que es pot arribar a treballar per a Andorra. Jo vull acceptar que la seva Andorra no s'assembla a la meva, però jo respecto la seva i m'agradaria que algun dia, tard o d'hora, ell respectés la meva.”

El M.I. Sr. Josep Cases s'expressa en els termes següents:

“No entaularé un debat amb el meu amic Jaume Bartumeu, Conseller de Finances, Comerç i Indústria, sinó que només faré tres referències. La primera, Sr. Bartumeu, en relació al fet que m'ha dit que era l'ideòleg d'aquest grup, li he de dir que no ho sóc, sóc un més; el que sí que constato és que Vostè, i és una constatació personal, sí que és l'ideòleg del Govern, perquè la constatació política del discurs l'ha fet Vostè. La segona, referent a què ha abocat unes acusacions de quan jo era President de la Comissió Legislativa de Sanitat i Benestar Social, li voldria dir que ara no és el moment de recordar aquí tot el que vàrem fer, que hem vàrem fer de coses, Sr. Bartumeu; li podria citar, entre altres, la Llei General de Sanitat, la Llei del SAAS, i li podria recomanar al seu amic i membre del partit, Sr. Jordi Farràs, Conseller per Andorra la Vella, que va col.laborar enormement amb aquesta Comissió i que a més penso, Sr. Farràs, i si m'equivoco rectificuim, penso que va aprovar la majoria dels Projectes de Llei, entre ells, comprés el de la immigració. I de la immigració sí que en vull fer un parèntesi, Sr. Bartumeu, per sobre, molt lleu; en el tema de la immigració, que és veritat que en quatre anys no es va elaborar una Llei d'Immigració, tampoc s'ha presentat ara en un any i tampoc l'elaboraran en tres anys, perquè estàvem molt més a prop aleshores de portar una Llei que ara, i li diré perquè: perquè nosaltres teníem un enfrontament amb les Autoritats dels Coprínceps sobre el tema d'immigració, cosa que Vostès han volgut evitar, i ho han volgut evitar donant tantes autoritzacions com hagi calgut, sense tenir en compte que la desproporció de nacionals i estrangers, en aquest país, s'està incrementant greument. I finalment, per acabar, li diré que el Sr. Pintat ha fet un comentari relatiu a què mentre nosaltres treballàvem, Vostè, des de fora, feia les seves

crítiques. Hi afegiré que també intentava guanyar unes eleccions que a nivell personal, no va poder.”

El M.I. Sr. Jordi Farràs intervé en els termes següents:

“Efectivament, Sr. Cases, jo vaig participar en l’anterior legislatura i sempre amb un afany constructiu, és a dir, en molts projectes de Llei que vaig adoptar, efectivament, i que es van adoptar en aquesta Cambra, per unanimitat. Perquè jo entenc que la feina del parlamentari, i dissortadament no és el que estem vivint avui, consisteix en participar en la construcció del País, i solventar els reptes que té plantejats. I per això voldria remarcar que jo crec que essent oposició -minoria o majoria, diguem-n’hi com vulguem-, tots hem de ser conscients que el País té greus problemes i que hi hem de fer front tots plegats. Vull dir que, actualment, la situació que estem vivint, aquest Govern, legalment és el nostre Govern i això, agradi o no agradi a alguns Consellers, té un ampli recolzament a nivell d’aquesta Cambra; el que es tracta, és de treballar conjuntament i constructivament pel País. Vull dir que el Sr. Cap de Govern, en el seu discurs d’orientació política, ha aportat una sèrie de respostes a una sèrie de problemes que el País té plantejats; en canvi, en la resposta que ens ha aportat la majoria -i aquesta és una primera lectura, i, tal com deia el Sr. Canut, s’hi haurà d’entrar més a fons el dia de la moció de censura-, si bé potser hi ha alguns elements constructius, en molts dels problemes que el País té plantejats no s’ha pres un posicionament clar, polític, de molts problemes com poden ser Nacionalitat o Dret d’Associació, sinó que s’ha fet una crítica del que s’havia presentat des del Govern, però no s’ha fet un plantejament constructiu. Jo no sé si no hi ha projectes! Veig una altra mancança greu en la qüestió pressupostària dels ingressos, doncs em pensava que aquesta nova majoria faria unes propostes concretes i imaginatives al respecte i veig que les úniques propostes concretes que tenim sobre la taula són les del Govern. Vull dir que aquesta és una constatació que crec que tots hem de fer avui i, en tot cas, aquest debat ja el reprendrem, però l’únic que voldria manifestar és que el reprenguéssim amb l’ànim constructiu que diu el Sr. Canut; és a dir, en nom de tota la minoria, analitzem els dos projectes, hi ha alguns punts d’acord, efectivament, però hi han, crec, mancances a nivell del projecte de l’actual majoria, i potser valdrà la pena que tots ens hi posem a treballar per arribar a confeccionar realment el que hauria de ser el programa que ha d’impulsar aquesta nova legislatura.”

El M.I. Sr. Conseller de Finances, Comerç i Indústria diu que, en relació a la darrera al·lusió política del M.I. Sr. Josep Cases, vol explicar dues coses respecte a les eleccions: primera, que tot i no guanyant les eleccions, que no eren legislatives sinó comunals, va tenir més vots que no pas el M.I. Sr. Josep Cases; segona, que el grup de Sant Julià de Lòria ja li ha ensenyat el camí: en primer lloc, s’ha d’entrar designat com va fer el M.I. Sr. Joan Obiols i, en segon lloc, s’ha de procurar entrar amb candidatura única, amb la qual cosa un s’estalvia d’haver de guanyar les eleccions.

El M.I. Sr. Josep Cases replica al M.I. Sr. Conseller de Finances, Comerç i Indústria dient que comprèn que si s’hagués presentat a unes eleccions de Comú, que és més senzill, i no hagués guanyat, estaria una mica dolgut, i que a més, té la satisfacció de dir que a Sant Julià de Lòria, la primera vegada, hi va haver una segona volta, i contant els vots de la primera i segona volta ell és el que en va tenir més i, la segona vegada, pot afirmar que va ser elegit per aclamació popular, perquè van ser candidats únics.

El M.I. Sr. Miquel Aleix intervé per manifestar que suposa que aquesta presentació de moció de censura no es farà d'aquí a sis mesos, i insisteix perquè es faci promptament.

El M.I. Sr. Josep Cases, en referència a la manifestació del M.I. Sr. Miquel Aleix, ja que ha expressat aquesta insistència, li diu que pensa que no, però mentrestant, per exemple, li aconsellaria a la Comissió Permanent de la qual el M.I. Sr. Miquel Aleix forma part, i n'és un dels que més empeny, que es cuidessin del Codi de la Nacionalitat, de la Llei d'Associacions, del problema de la immigració, i de tres o quatre problemes que té la Comissió Permanent que, de la mateixa manera que el M. I. Sr. Miquel Aleix el pressiona perquè presenti la moció de censura, ell també li recomana que treballin sobre aquests temes i que es portin aquí, en el si de l'Assemblea, perquè pensa que, per exemple, indiscutiblement la proposta que sortirà de la Comissió Permanent sobre el Codi de la Nacionalitat serà aprovada per unanimitat.

El M.I. Sr. Miquel Aleix replica al M.I. Sr. Josep Cases dient que a la Comissió Permanent han començat a treballar en aquests temes, i que l'impuls de la Comissió Permanent el porta el President, que és el M.I. Sr. Síndic General. Ara bé, si el M.I. Sr. Josep Cases vol, demà mateix, els Consellers de la minoria presentaran una demanda de Consell Extraordinari per parlar del Projecte de Pressupost i dels temes de la Nacionalitat i d'Associació. Opina que amb aquests dos ja n'hi ha prou de moment per debatre i pensa que, ja que vol insistir en què es faci feina i es faci de presa, el millor procediment és aquest i, a partir d'ara, demanaran formalment una sessió del Consell General per parlar d'aquests dos temes, perquè ells sí, amb ple acord, i amb total simbiosi amb el Govern, ja tenen preparats els Projectes de Llei.

El M.I. Sr. Josep Cases diu al M.I. Sr. Miquel Aleix que en aquesta relació de temes que ha enunciat li agradaria que hi afegís la reforma de la Llei Electoral.

El M.I. Sr. Síndic General diu que si ha finalitzat el debat sobre l'orientació política del Govern, d'acord amb el previst en el Reglament del Consell General, suspèn la sessió durant un curt espai de temps, per si es volen efectuar algunes propostes d'acord, i si n'hi ha, es procedirà a la seva deliberació i votació.

No havent-hi cap intervenció, suspèn la sessió. És la una del migdia. A un quart i mig de dues es reprèn la mateixa.

El M.I. Sr. Jordi Farràs diu que més que una proposta d'acord, tal com ha explicat anteriorment, entén que el Govern ha treballat i ha treballat positivament, i ha fet unes propostes concretes per resoldre una sèrie de temes que té plantejats el País. Per tant, creu que per part de la minoria les propostes ja hi són i només es tracta d'ultimar-les amb l'actuació del Consell General en el si de les Comissions o directament a nivell de Consell General.

El M.I. Sr. Síndic General es mostra contrari a la proposta del M.I. Sr. Jordi Farràs i diu que, estrictament, l'article 76 del Reglament del Consell General, diu que "una vegada acabat el Debat hi poden haver propostes d'acord". Per tant, la pregunta que formula el M.I. Sr. Síndic General és si hi ha una proposta d'acord relacionada amb la matèria debatuda. Si no n'hi ha cap, diu que suspèn la sessió.

El M.I. Sr. Enric Dolsa demana al M.I. Sr. Síndic General si, quan s'hagi acabat el tema que està tractant avui, podria fer una constància en acta.

El M.I. Sr. Josep Garrallà opina que la proposta d'acord que s'hauria de plantejar és si s'accepta o no s'accepta el discurs d'orientació política del M.I. Sr. Cap de Govern.

El M.I. Sr. Síndic General demana si hi ha alguna altra proposta d'acord. En no presentar-se'n cap més, el M.I. Sr. Síndic General sotmet a votació la proposta d'acord formulada pel M.I. Sr. Josep Garrallà en el sentit de si s'aprova o no el discurs d'orientació política del M.I. Sr. Cap de Govern. Afegeix que acabada la votació, el M.I. Sr. Enric Dolsa podrà fer la seva constància en acta.

Voten afirmativament els MM.II. Srs. Climent Palmitjavila, Antoni Casal, Joan Naudi, Joan Martínez, Jordi Farràs, Antoni Armengol, Robert Cassany, Josep Anton Ribes, Miquel Aleix, Marcel·lí Albós, Ramon Canut i Xavier Espot.

Voten negativament els MM.II. Srs. Jordi Font, Miquel Casal, Roc Rossell, Jordi Mas, Isidre Torres, Enric Pujal, Enric Dolsa, Josep Ma. Armengol, Francesc Grau, Josep Garrallà, Josep Ma. Rossell, Xavier Montané, Joan Jordi, Josep Cases, Albert Pintat i Joan Obiols.

El M.I. Sr. Síndic General anuncia que el resultat és de 12 vots a favor i 16 en contra i que, per tant, no s'aprova el discurs d'orientació política presentat pel M.I. Sr. Cap de Govern.

A continuació, el M.I. Sr. Enric Dolsa efectua la constància en acta següent:

“El motiu d'aquesta intervenció és el de fer una constància en acta que, segurament, hagués hagut de fer amb molta anterioritat a aquesta sessió d'avui. Per prudència, per no crear més conflictes, vaig creure oportú no fer-ho, pensant que, amb el pas del temps, es calmarien les posicions que, envers la meva persona, van provocar una de les meves intervencions en la sessió del Consell General del dia 5 de març d'enguany.

Avui, però, i després d'haver transcorregut pràcticament tres mesos, he de constatar que, no solament no s'han calmat, sinó que algunes persones, i entre elles algunes autoritats, fan servir, amb finalitats purament partidistes, part de la meva intervenció, amb l'única intenció de degradar la meva imatge pública, com, fins i tot, anar contra els meus interessos particulars.

Per tant, hem veig en l'obligació de fer ara i aquí aquesta constància en acta.

Dic aquí, perquè considero que aquest és l'únic lloc legítimat per la intervenció d'un Conseller General, encara que l'Hble. Sr. Cònsol d'Escaldes-Engordany, pensi el contrari.

Vull contestar, per tant, avui i aquí, les dues lletres que l'Hble. Sr. Cònsol Major d'Escaldes-Engordany, va trametre a conseqüència de la meva intervenció en la ja esmentada sessió del Consell General.

Aquestes lletres foren adreçades, una a l'Hble. Comú d'Ordino, amb data 6 de març, i l'altra al M.I. Sr. Síndic General, amb data 11 de març.

Abans de contestar, però, us sol·licito, Sr. Síndic General, que la resposta que a continuació faré, sigui adreçada íntegrament a l'Hble. Comú d'Escaldes-Engordany, tot i demanant que consti en l'acta de la primera sessió que aquesta Hble. corporació celebri, essent aquesta una sol·licitud totalment justa i raonable, degut a la petició que l'Hble. Sr. Cònsol d'Escaldes-Engordany va fer a Vostra Senyoria de què la seva lletra constés en l'acta de la Comissió Permanent, circumstància que va ésser complaguda. Per tant, únicament demano igualtat de tracte.

Igualment sol.licito que es faci exactament el mateix tràmit amb l'Hble. Comú d'Ordino, degut a què la lletra de l'Hble. Sr. Cònsol Major d'Escaldes-Engordany i per petició del mateix consta en una acta de l'Hble. Comú de la meua Parròquia.

Fet aquest preàmbul, passo a contestar les dues lletres de l'Hble. Sr. Cònsol Major d'Escaldes-Engordany:

Honorable Senyor:

És amb gran sorpresa que he tingut coneixement de les lletres que heu tramés, en nom dels conciutadans de l'Hble. Corporació que V.H.S. presideix, i que fan referència a una de les meves intervencions en la sessió del Consell General celebrada el propassat dia 5 de març.

Em veig en l'obligació de puntualitzar alguns dels aspectes que, estic segur, desconeix V.H.S. doncs considero que part de les meves paraules han estat tretes totalment del seu context.

Anuncio a V.H.S. primerament que la meua intenció mai va estar la d'insultar, vexar o tractar despectivament l'Hble. Corporació de la seva presidència, com tampoc la Parròquia d'Escaldes-Engordany, la qual, a part de tenir-hi bons amics, respecto profundament.

Segons les lletres de V.H.S., les meves paraules van posar en dubte les bases jurídico-administratives del País i que s'han consolidat al llarg dels segles.

Tampoc va ésser la meua intenció que s'interpretessin d'aquesta forma, doncs diré a V.H.S. que considero conèixer perfectament la història del nostre País, que respecto totalment, tant en allò que és bo, com en allò que no ho és tant i no com alguns que només tenen com a únic objectiu la monopolització del màxim organisme institucional nacional del País com és el Consell General, oblidant que, des de la seva creació, ha estat sempre una representació equitativa de totes les Parròquies.

Pel que respecta a la creació de la setena Parròquia, és a dir, la que actualment gestiona V.H.S., diré que mai he posat en qüestió la creació de la mateixa. Fins i tot, afirmo que en el moment de la seva creació vaig pensar que aquella era la millor solució i encara avui, malgrat el contingut i el to de les lletres de V.H.S., continuo pensant el mateix.

Quant a la meua intervenció, he de dir a V.H.S. que aquesta va estar feta tot i defensant l'actual sistema de federació de Parròquies i sota la meua responsabilitat en el si del Consell General.

Jo entenc perfectament els qui defensen la teoria de la proporcionalitat, que, respecto, però mai podré compartir.

La meua intervenció en la sessió del 5 de març, va ésser encaminada vers el nostre passat, dient que si donàvem un cop d'ull endarrera, trobaríem que, fa uns cinquanta anys, les Parròquies altes segurament estaven més poblades que l'antiga Parròquia d'Andorra, degut a què, en aquells moments, l'economia andorrana estava basada en l'agricultura i la ramaderia. Però, no per això, les Parròquies altes demanaren més representativitat dins el Consell General, ni s'ho qüestionaven, degut a què s'era totalment respectuós amb el sistema tradicional, i, per tant, a la resta de les Parròquies.

En relació a la frase que des del dia 5 de març s'ha divulgat -"Les Escaldes eren les bordes d'Andorra"- la vaig pronunciar dins un context per explicar que, en aquell moment, no era pas a Les Escaldes on s'hi concentrava la població de l'antiga Parròquia d'Andorra. Pel que veig, però, han fet arribar a V.H.S. només la part de la meva intervenció que a algú li ha convingut.

Quant al que respecta al lloc en el qual vaig pronunciar les meves paraules, és a dir, en la sessió del Consell General, que, segons les cartes de V.H.S. són qualificades de caràcter llastimós i preocupant i que, segons el criteri de V.H.S., no són dignes d'ésser escoltades ni tolerades en un parlament de l'era moderna, he de dir que no comparteixo -afortunadament- l'opinió de V.H.S., doncs personalment crec que tots els Consellers Generals s'expressen amb la millor intenció i igualment crec que tots tenim l'obligació de defensar les nostres conviccions sense cap tipus de por ni de coacció.

Igualment, en la meva intervenció, vaig referir-me a què Andorra la Vella i Les Escaldes, des de cinquanta anys enrera i fins avui, s'han massificat en població i que això era degut a la venda de terreny i a la seva posterior construcció de vivendes, i que Ordino no havia cobrat comissió de tot això.

És evident que quan utilitzo el mot "comissió" ho faig de manera simbòlica sense que se li pugui donar un terme econòmic; és únicament en sentit figuratiu per explicar que la Parròquia d'Ordino no va participar en la decisió que Les Escaldes es massifiqués en població i que, per tant, ara no es pot pretendre que Ordino en pagui les conseqüències tot i perdent representativitat en el Consell General.

Abans de donar resposta a les desagradables lletres de V.H.S., però, he volgut documentar-me, recopilant les dades d'uns cinquanta anys endarrera.

Amb aquesta tasca que he efectuat, constato que el dia 5 de març no vaig dir cap barbaritat, sinó que, tot el contrari, tenia tota la raó, doncs les Parròquies altes tenien bastants més electors que l'antiga Parròquia d'Andorra, pel que la meva hipòtesi feta en aquell moment sobre la proporcionalitat és avui encara més forta.

Demostració del que dic, és el cens electoral de l'any 1947, que m'ha estat facilitat pels serveis d'aquest M.I. Consell General i que, per al degut coneixement de V.H.S., detallo a continuació:

- a la Parròquia de Canillo hi havia uns 156 electors,
- a la Parròquia d'Encamp hi havia uns 111 electors,
- a la Parròquia d'Ordino hi havia uns 129 electors,
- a la Parròquia de La Massana hi havia uns 148 electors,
- a l'antiga Parròquia d'Andorra hi havia uns 96 electors.

Com V.H.S. podrà observar, les dades són més que significatives i, pel que he dit anteriorment, em ratifico, més que mai, en la meva intervenció del dia 5 de març, evidentment en el sentit que la vaig fer, no amb el que V.H.S. l'ha interpretat.

Sàpiga, Honorable Senyor, que cada vegada que s'intenti modificar l'actual representativitat de les Parròquies en el si del Consell General, personalment continuaré defensant, amb tot el meu esforç, el sistema tradicional que ha prevalgut fins ara i que estic convençut ha portat i continua portant l'equilibri al nostre País, i no em pararé,

encara que V.H.S. enviï més lletres a l'Hble. Comú d'Ordino, al M.I. Sr. Síndic General, o, si es vol, al Consell d'Europa.

Sento, Honorable Senyor, que s'hagin interpretat erròniament les meves paraules. Reitero, una vegada més, el meu profund respecte a tota la Parròquia d'Escaldes-Engordany i a l'Hble. Corporació de la presidència de V.H.S., devent, però, de discrepar en l'afirmació de V.H.S. que tots els ciutadans varen tenir el mateix sentiment que V.H.S., doncs en els càlculs de V.H.S. falla quelcom. Efectivament, un important grup de ciutadans de la Parròquia d'Escaldes-Engordany, en el moment que van conèixer, pels sistemes de comunicació, les lletres de V.H.S. m'han manifestat el seu suport, tot i rebutjant l'agressiu contingut de les lletres de V.H.S.

Finalment, he de dir que no pensava tenir en compte les lletres de V.H.S. Vista, però, la intencionalitat que, encara avui, es vol donar i que algunes autoritats volen fer-les servir per declarar-me l'enemic número ú de la Parròquia d'Escaldes-Engordany, no he tingut altre remei que contestar.

I si he dit que no pensava tenir-les en compte és perquè les lletres de V.H.S. trameses al M.I. Sr. Síndic General i a l'Hble. Comú de la Parròquia d'Ordino, són totalment impropcedents. Aconsello a V.H.S. una lectura de l'article 14 del Reglament del Consell General que diu:

"Els Síndics Generals i els Consellers Generals, no se'ls pot exigir cap tipus de responsabilitat fora del Consell General, a causa dels vots, declaracions, manifestacions o intervencions emeses en l'exercici del seu càrrec".

Espero, Honorable Senyor, haver deixat clara la meva intervenció i sàpiga V.H.S. que les vostres lletres no em faran canviar de parer, però, igualment, sàpiga V.H.S. que quedo a la seva disposició i no serà pas aquest incident que, per part meua, faci que no col.labori amb V.H.S. tant en els afers nacionals com parroquials.

Sense altre particular, rebi, Honorable Senyor, el testimoniatge de la meua millor i més distingida consideració."

I, no havent-hi més intervencions, el M. I. Sr. Síndic General suspèn la sessió, de la qual se n'ha formalitzat la present acta als efectes pertinents. Són les dues de la tarda.

P.O. del M.I. Consell General
El Secretari General

V. i P.
El Síndic General